

ΧΙΩΝΟ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Τάξη Δ΄

Βιβλίο 2ο

Όνομα: _____

Επίθετο: _____

Τάξη: _____

Με απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν.

Διαβάζουμε και ανακαλύπτουμε

Εγώ θέλω να διαβάσω μικιμάους.

Πρέπει να βρω την οικογένεια της λέξης «μέλι».

Εμένα μου αρέσουν οι μύθοι του Αισώπου.

Πού θα βρω μια ωραία περιπέτεια;

Θέλω πληροφορίες για τους δεινόσαυρους.

Να σας διαβάσω ένα ποίημα που μου άρεσε πολύ;

Από ποιο ράφι θα πάρει κάθε παιδί το βιβλίο που θέλει;

Το ποντίκι και το λιοντάρι

Μια μέρα ένα ποντικάκι **πέρασε** ανάμεσα στα πόδια ενός λιονταριού που κοιμόταν και το **ξύπνησε**.

Το λιοντάρι **άρπαξε** το ποντικάκι και ετοιμάστηκε να το φάει.

– Μη με τρως, το **παρακάλεσε** το ποντίκι. Άσε με να ζήσω και πού ξέρεις; Μπορεί κάποτε να σ' το ξεπληρώσω.

Το λιοντάρι **γέλασε**. Δεν πίστευε ότι ένα τόσο μικρό ζώο μπορούσε να βοηθήσει τον βασιλιά των ζώων.

Τελικά του **χάρισε** τη ζωή και το **άφησε** ελεύθερο.

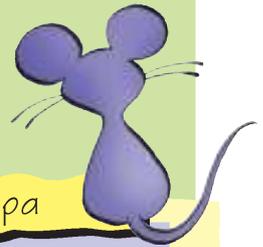
Μετά από λίγο καιρό **έπεσε** στην παγίδα ενός κυνηγού.

Προσπάθησε πολύ αλλά δεν **κατάφερε** να ξεφύγει.

Τότε **πλησίασε** το ποντικάκι και, με τα δόντια του, ροκάνισε τα σκοινιά, τα **έκοψε** και ελευθέρωσε το λιοντάρι!

Αισώπου μύθοι (επιμέλεια Ζωή Βαλάση), Αθήνα, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 2010

Η ιστορία που διάβασες έγινε πριν από πολλά χρόνια. Μπορείς να γράψεις τα χρωματισμένα ρήματα στο **χτες** και στο **τώρα** στο α' πρόσωπο (εγώ);

χτες

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

πέρασε

ξύπνησε

άρπαξε

παρακάλεσε

γέλασε

χάρισε

άφησε

έπεσε

προσπάθησε

κατάφερε

πλησίασε

έκοψε

εγώ

πέρασα

τώρα

εγώ

περνάω

Το ποντικάκι ξύπνησε το λιοντάρι.
ξύπνάω

Το λιοντάρι αρπάζω το ποντικάκι.

Το λιοντάρι αφήνω ελεύθερο το ποντικάκι.

Το λιοντάρι πέφτω σε παγίδα.

Το ποντικάκι πλησιάζω και ελευθερώνω το λιοντάρι.

Η χελώνα περνάω τον λαγό στο τρέξιμο.

Η χελώνα παρακαλώ τον αετό να τη μάθει να πετάει.

Το μυρμήγκι γελάω με το πεινασμένο τζιτζίκι.

Η αλεπού προσπαθώ να φτάσει τα σταφύλια.

Η παγίδα κόβω την ουρά της αλεπούς.

Το βατραχάκι ζηλεύω το βόδι.

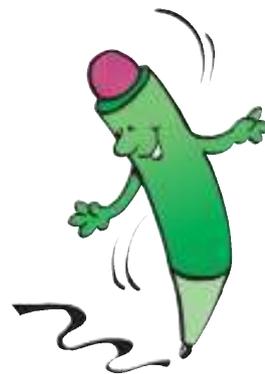
Η αλεπού καλώ το λελέκι για φαγητό.

Το λελέκι κορσιδεύω την αλεπού.

Το λιοντάρι τριπώνω σε μια σπηλιά.

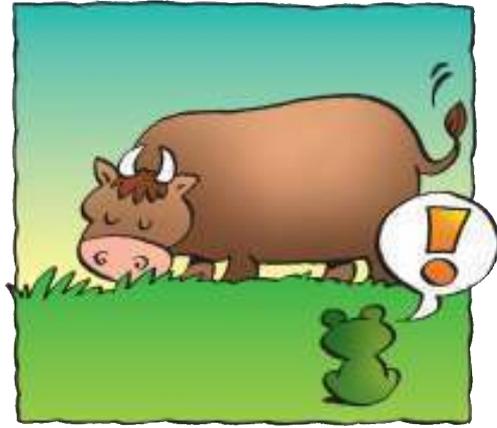
Ένας πεινασμένος λύκος συναντάω έναν καλοθρεμμένο σκύλο.

Να βάλεις τα ρήματα
στο **ΧΤΕΣ** (αόριστο) και
στο σωστό πρόσωπο.

Ο
βάτραχος
που
ζήλεψε
το
βόδι

Αν προσέξεις
τις εικόνες
και γράψεις
τις προτάσεις
με τη σωστή
σειρά,
θα διαβάσεις
άλλον έναν
μύθο
του Αισώπου.

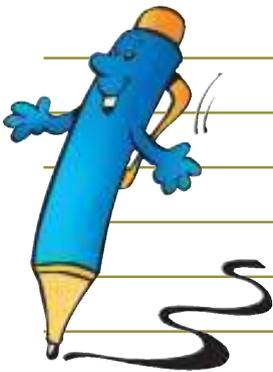

Το ένα βατραχάκι μάλιστα ζήλεψε
τόσο, που αποφάσισε να γίνει κι
αυτό σαν το βόδι.

Δύο βατραχάκια έπαιζαν στην
όχθη της λίμνης.

Άρχισε τότε να φουσκώνει, να
φουσκώνει, ώσπου έσκασε.

Είδαν ένα βόδι και απόρησαν, γιατί
ήταν πολύ μεγάλο.

Το λιοντάρι **τού** χάρισε τη ζωή.

Μου χάρισε ένα ποδήλατο.

δηλαδή

Χάρισε **στο ποντίκι** τη ζωή.

Χάρισε **σε μένα** ένα ποδήλατο.

Σου χάρισε ένα βιβλίο.

Της χάρισε ένα δαχτυλίδι.

Του χάρισε τη ζωή.

Μας χάρισε πολλά μολύβια.

Σας χάρισε παιχνίδια.

Τους χάρισε ένα δώρο.

δηλαδή

Χάρισε _____.

Χάρισε _____.

Χάρισε _____.

Χάρισε _____.

Χάρισε _____.

Χάρισε _____.

Ο Κώστας
έδωσε σε μένα
ένα βιβλίο.

Μου έδωσε
ένα βιβλίο.

Μπορείς να συνεχίσεις όπως στο παράδειγμα;

Η Μελτέμ αγόρασε στο αδερφάκι της μια γόμα.

Ο μπαμπάς έγραψε στη μαμά τα νέα του.

Ο Γιάννης έφερε στα παιδιά γλυκά για τα γενέθλιά του.

Η φίλη μου είπε σε μένα ένα μυστικό.

Η γιαγιά λέει σε σας παραμύθια.

Συμπλήρωσε με δικές σου λέξεις τα κενά κουτάκια και διάβασε το «δικό σου ποίημα» στους συμμαθητές σου.

Ο δράκος

Μέσα στα ζεστά νερά
ένας δράκος με ουρά
χασμουριέται, χασμουριέται,
τη ζωή του τη βαριέται.

Και λιγάκι παρακεί
κάθονται τρεις αστακοί·
σημαδεύει, τους αρπάζει
και στην τσέπη του τους βάζει.

– Δράκε, δράκε, πού μας πας;
Μήπως θέλεις να μας φας;
Μήπως θα μας αλατίσεις
και στον φούρνο θα μας ψήσεις;

– Μη μιλάτε για φαΐ!
Μη φωνάζετε πολύ!
Ανεβείτε στο κρεβάτι
να μου ξύσετε την πλάτη!

Μαριανίνα Κριεζή, «Εδώ Λιλιπούπολη»

Μέσα στα νερά

ένας με ουρά

χασμουριέται, χασμουριέται,

τη ζωή του τη βαριέται.

Και λιγάκι παρακεί

 τρεις αστακοί·

, τους αρπάζει

και   τους βάζει.

– , , πού μας πας;

Μήπως θέλεις να μας φας;

Μήπως θα μας αλατίσεις

και στον θα μας ψήσεις;

– Μη μιλάτε για φαΐ!

Μη   πολύ!

Ανεβείτε στο κρεβάτι

να μου   την πλάτη!

μέλι
μέλισσα
μελίσι
μελισσοκομία
μελισσοκόμος

Όλες αυτές οι λέξεις φτιάχνουν μια «οικογένεια».

Μπορείς να γράψεις την οικογένεια της λέξης **κλειδί**; (Χρησιμοποίησε και το λεξικό, αν θέλεις.)

μελάνη 373 **μελλοθάνατος**

μελαγχολία.
μελάνη, η (ουσ.): υγρό υλικό για γραφή και τύπωμα.
μελάνι, το (ουσ.): μελάνη / μαύρο υγρό που εκκρίνει η σουπιά.
μελανιά, η (ουσ.): λεκές από μελάνι / μελανό σημάδι από χτύπημα σε μέρος του σώματος.
μελαν-ιάζω, ιασα, μελανιασμένος (ρ.): κάνω κάτι μελανό ή γίνωμαι μελανός ▼
μελανίασμα, το (ουσ.): επιτραπέζιο δοχείο για μελανι γραφής.
μελαν-ός, ή, ό (επ.): μαύρος ή προς το μαύρο.
μελανούρι, το (ουσ.): είδος ψαριού.
μελάτ-ος, η, ο (επ.): φτιαγμένος με μέλι / (για αυγό) σε παχύρρευστη μορφή.
μελαχριν-ός, ή, ό (επ.): με σκούρο χρώμα, προς το μαύρο / με μαύρα μαλλιά και σκούρο δέρμα.
μελαψ-ός, ή, ό (επ.): βαθιά μελαχρινός, σχεδόν μαύρος.
μέλι (απρόσ. ρ.): ενδιαφέρει, απασχολεί.
μελέν-ιος, ια, ιο (επ.): φτιαγμένος με μέλι / γλυκός σαν μέλι ή με το χρώμα του μελιού.
μελέτη, η (ουσ.): διανοητική προσπάθεια για μάθηση ή για κατανόηση / επιστημονική εργασία.
μελετηρ-ός, ή, ό (επ.): αυτός που αγαπά τη μελέτη.
μελετ-ητής, ο, θηλ. ήτρια (ουσ.): αυτός που ασχολείται με επιστημονικές μελέτες.
μελετ-ώ (και -άω), ησα, ήθηκα, μελετημένος (ρ.): προσπαθώ να μάθω ή να κατανοήσω κάτι / ερευνώ επιστημονικά / εξετάζω / αναφέρω κάποιο / σκέφτομαι κάτι πιθανό να συμβεί.
μέλημα, το (ουσ.): αντικείμενο φροντίδας.
μελ-ής, ιά, ι (επ.): αυτός που έχει το χρώμα του μελιού.
μέλι, το (ουσ.): ζαχαρώδης ουσία που παράγεται από τις μέλισσες / κάτι πολύ γλυκό και ευχάριστο.
μέλισσα, η (ουσ.): είδος εντόμου που παράγει μέλι και κερι.
μελίσι, το (ουσ.): σμήνος από μέλισσες της ίδιας κυψέλης / **μελίσι**, τα (και με την έννοια) τόπος με πολλές κυψέλες.
μελισσοκομία, η (ουσ.): η συστηματική εκτροφή μελισσών για την παραγωγή μελιού και κεριού.
μελισσοκόμος, ο (ουσ.): ο ασχολούμενος με τη μελισσοκομία.
μελισσοουργός και μελισσοφάγος, ο (ουσ.): είδος πουλιού.
μελιστάλαχτ-ος, η, ο (επ.): υπερβολικά γλυκός, σαν να στάζει μέλι.
μελιτζάνα, η (ουσ., ιταλ. λ.): είδος κηπευτικού.
μέλλει και **μέλλεται** (απρόσ. ρ.): είναι μοιραίο να.
μελλοθάνατ-ος, η, ο (επ.):

Να βάλεις τις παρακάτω λέξεις στην οικογένεια όπου ανήκουν:

μάγειρας, μαθητής, μαθήτρια, μηχανολόγος, μαγειρέμα, μαθητικό, μάθημα, μηχανικός, μαγειρευτός, μηχανάκι, μηχανήμα, μαγειρείο.

μαγειρεύω

μαθαίνω

μηχανή

Να πάρεις τις λέξεις της οικογένειας **μηχανή** από την προηγούμενη άσκηση και να τις γράψεις εδώ με αλφαβητική σειρά.

Ψάξε στο λεξικό της τάξης και βρες τι σημαίνουν οι λέξεις:

συγγραφέας

εξώφυλλο

εικονογράφηση

εκδότης

Το μαντρόσκυλο

25 μαθητές μιας τάξης αποφάσισαν να ζήσουν μόνοι τους για δύο μήνες σε βουνό. Πήραν την άδεια από τους γονείς τους, άκουσαν τις συμβουλές των δασκάλων τους, μίλησαν με τους ανθρώπους που δουλεύουν στο δάσος... και ξεκίνησαν!

...Ο Δήμος και ο Φάνης πήγαν να συναντήσουν τους τσοπάνηδες. Μπήκαν στο δάσος και πήραν το μονοπάτι. Μα ύστερα από πέντε λεπτά το έχασαν. Γύρισαν από εδώ, γύρισαν από εκεί, αλλά δεν το βρήκαν. Προχώρησαν αρκετά και βρέθηκαν σ' έναν τόπο χωρίς δέντρα.

Ξαφνικά άκουσαν κάποιον να ανεβαίνει τον ανήφορο. Μα δεν ήταν άνθρωπος, ήταν **ένας σκύλος**. Θυμωμένος βρέθηκε μπροστά τους. Μόλις είδε ο Δήμος το μαντρόσκυλο, ένα αληθινό θηρίο που ερχόταν καταπάνω τους, άρπαξε **μια πέτρα** χοντρή και πήρε και άλλη μια στο άλλο του χέρι. Ο καημένος ο Φάνης κιτρίνισε από τον φόβο του. Φώναξε «όξω, όξω» και έπιασε **ένα ξύλο**. Ο Δήμος τότε έριξε το λιθάρι με όλη του τη δύναμη.

Χτύπησε τον σκύλο στη ραχοκοκαλιά. Ο σκύλος ούρλιαξε, έτρεξε, δάγκωσε με μανία την πέτρα, γύρισε πίσω και ξαναρίχτηκε...

Ζαχαρίας Παπαντωνίου, Τα ψηλά βουνά, Αθήνα, Εκδόσεις Εστία, 1991

ένας > ο
μια > η
ένα > το

Δεν ήταν **ένας** άνθρωπος, ήταν

- ▶ **ένας** σκύλος
- ▶ **ένας** γορίλας
- ▶ **ένας** λύκος

Ο **σκύλος** ήταν θυμωμένος.

Να υπογραμμίσεις τη σωστή απάντηση και να συμπληρώσεις τη λέξη, όπως στο παράδειγμα.

Ο Δήμος άρπαξε

- ▶ **μια** πέτρα
- ▶ **μια** σφεντόνα
- ▶ **μια** καρέκλα

Η _____ ήταν χοντρή.

Ο Φάνης έπιασε

- ▶ **ένα** κούτσουρο
- ▶ **ένα** ξύλο
- ▶ **ένα** ρόπαλο

Το _____ ήταν μεγάλο.

Τα ταξίδια του Γκιούλιβερ

Ο Γκιούλιβερ ήταν **ένα** νέο **παιδί** που αγαπούσε πολύ τα ταξίδια. Άφησε το σπίτι του για να γνωρίσει τον κόσμο, αλλά **το πλοίο** του βυθίστηκε σε μια καταιγίδα και ο Γκιούλιβερ βγήκε σε μια άγνωστη χώρα.

Η χώρα αυτή λεγόταν Λιλιπούπολη και όλοι οι άνθρωποι εκεί ήταν μικροί σαν το δάχτυλο του χεριού του!

Γρήγορα ο Γκιούλιβερ έγινε ο ήρώας τους, γιατί τους βοήθησε να νικήσουν τους εχθρούς τους. Το ταξίδι του συνεχίστηκε και έφτασε σε μια άλλη χώρα όπου ζούσαν γίγαντες. Εκεί ένας γίγαντας τον έπιασε και...

Θέλεις να συνεχίσεις εδώ την ιστορία του Γκιούλιβερ;

Να βρεις στην ιστορία λέξεις (ουσιαστικά) που έχουν μπροστά το **ένας, μια, ένα** ή το **ο, η, το** και να τις γράψεις στον παρακάτω πίνακα συμπληρώντας και τις δύο στήλες, όπως στο παράδειγμα.

ένα ένα παιδί ένα πλοίο _____ _____ _____	το το παιδί το πλοίο _____ _____ _____
ένας _____ _____ _____ _____	ο _____ _____ _____ _____
μια _____ _____ _____ _____	η _____ _____ _____ _____

Ο Δήμος και ο Φάνης λείπουν. Οι άλλοι συζητούν...

- Αντρέα, γιατί δεν **πήγες** μαζί τους;
- Δεν **πήγα** γιατί ήθελα να πάω στους ξυλοκόπους.
- Καλά, και ποιος **πήγε**;
- Κανένας. Μερικοί **πήγαν** να συναντήσουν τον κυρ Στέφανο στο δάσος.
- Κι εσείς, Πάνο, Γιώργο, πού **πήγατε**;
- Εμείς **πήγαμε** στον μπαρμπα-Κώστα, τον δασοφύλακα.

Συμπλήρωσε τον πίνακα των ρημάτων, όπως στο παράδειγμα.

πηγαίνω	έρχομαι	πίνω
πήγα	ήρθα	ήπια
πήγες		
πήγε		
πήγαμε		
πήγατε		
πήγαν		

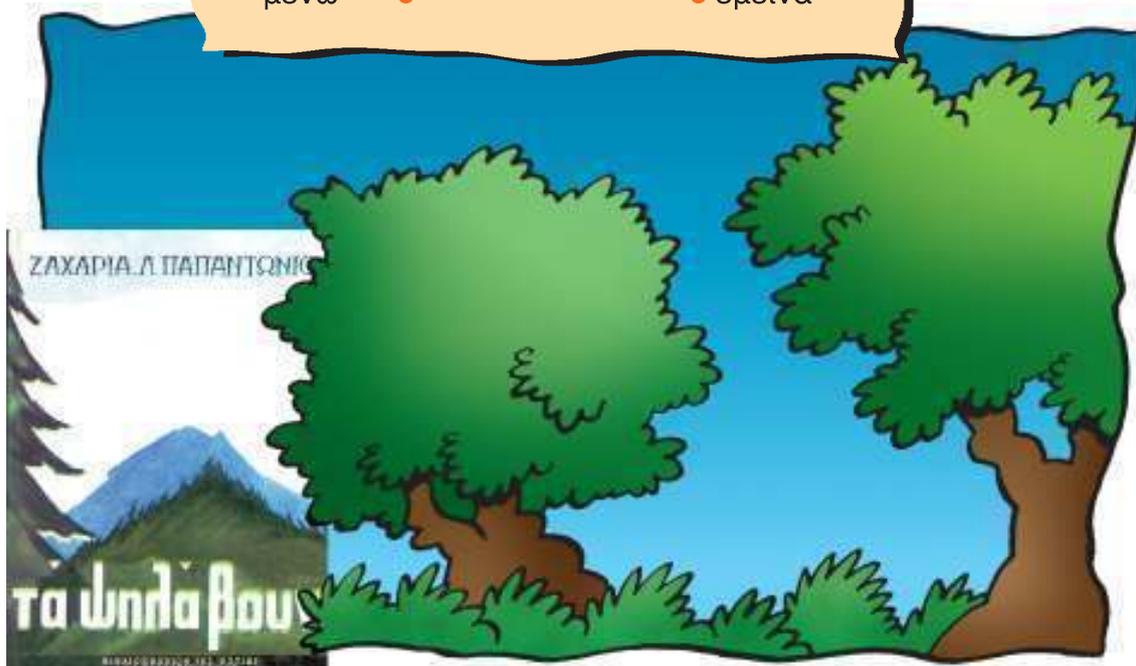
βλέπω	λέω	μπαίνω
είδα	είπα	μπήκα

Συμπλήρωσε τα ρήματα στον αόριστο (χτες) σε όλα τα πρόσωπα.
Βάλε ε όπου χρειάζεται και τόνισε.

χάνω	ρίχνω	τρέχω	πιάνω
έχασα	έριξα	έτρεξα	έπιασα
έχασες			
έχασε			
χάσαμε			
χάσατε			
έχασαν			

Να αντιστοιχίσεις τα ρήματα.

• τρώω	• έδωσα
• μαθαίνω	• έφυγα
• βάζω	• έβαλα
• φεύγω	• έφαγα
• δίνω	• έμαθα
• μένω	• έμεινα

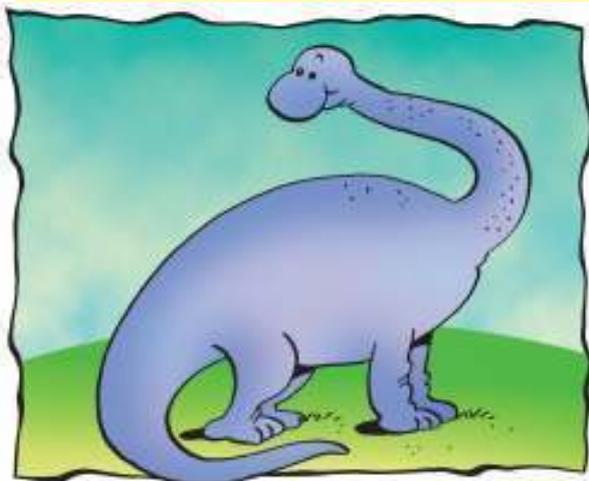
Οι δεινόσαυροι ζούσαν πριν από εκατομμύρια χρόνια. Οι επιστήμονες λένε ότι υπήρχαν περίπου 300 είδη δεινοσαύρων.

Μερικοί, όπως ο τυραννόσαυρος, ήταν σαρκοφάγοι, δηλαδή έτρωγαν μόνο κρέας, και άλλοι, όπως ο υπέρσαυρος, ήταν φυτοφάγοι, δηλαδή έτρωγαν μόνο φυτά.

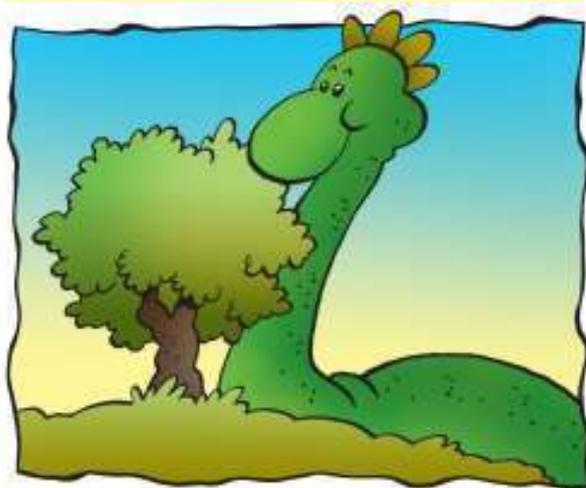

Ροντ Θήοντορ, Θέλω να ξέρω γιατί ο Τρικεράτωψ είχε κέρατα, Αθήνα, Εκδόσεις Σίρρις, 1995

Ο ψηλότερος δεινόσαυρος είχε ύψος 12 μέτρα, δηλαδή όσο μια τετραώροφη πολυκατοικία!

Ο μεγαλύτερος έτρωγε φύλλα από τις κορυφές πανύψηλων δέντρων.

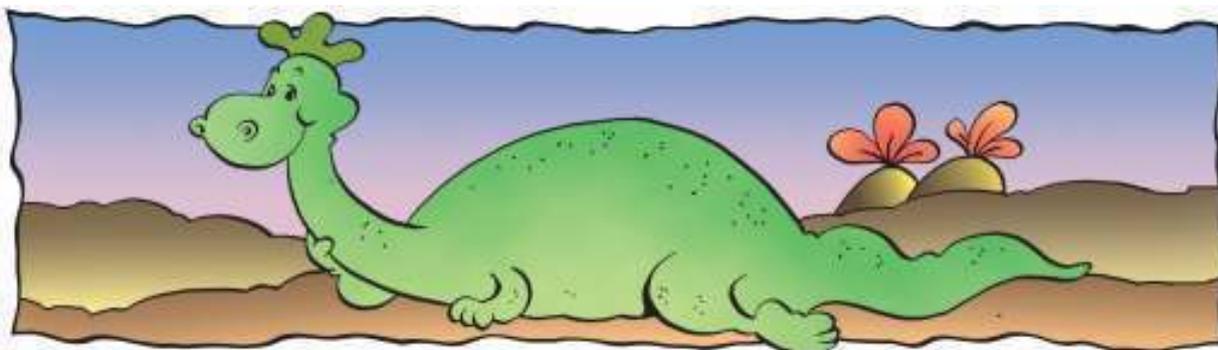

Ο ψηλότερος δεινόσαυρος είχε ύψος μεγαλύτερο ή μικρότερο από 10 μέτρα;

Ο ψηλότερος δεινόσαυρος είχε ύψος μεγαλύτερο από 10 μέτρα.

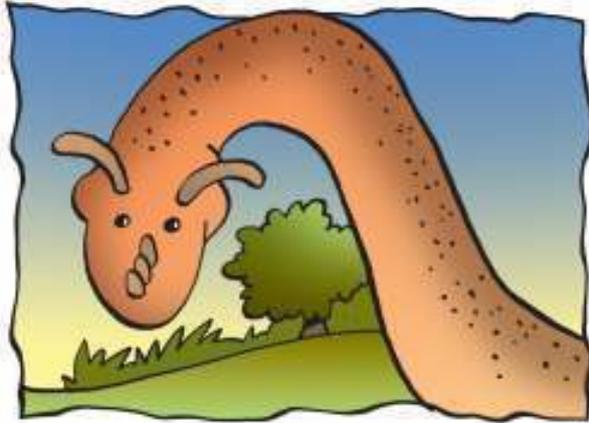
Ο μεγαλύτερος δεινόσαυρος έτρωγε φύλλα ή κρέας;

Το λοφίο των θηλυκών ήταν μικρότερο από το λοφίο των αρσενικών.

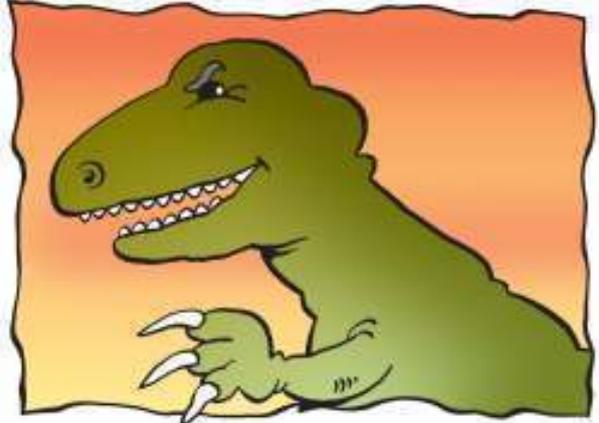
Το λοφίο των αρσενικών ή των θηλυκών ήταν μεγαλύτερο;

Ο πιο παράξενος είχε κέρατα στο μέτωπο και στη μύτη. Το κεφάλι του μαζί με τον λαιμό του ήταν όσο ένα αυτοκίνητο!

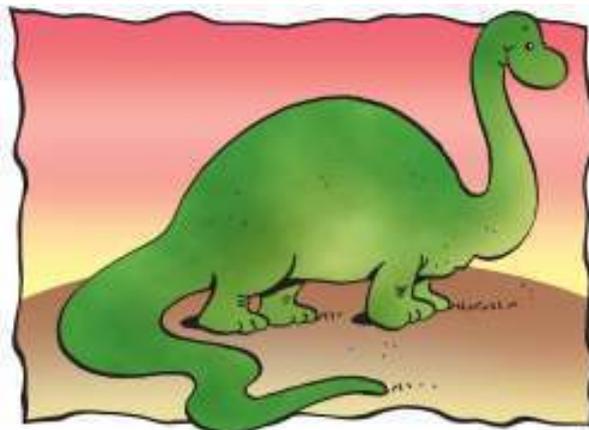
Ο πιο παράξενος είχε κέρατα στο κεφάλι ή στην πλάτη;

Ο πιο άγριος είχε μυτερά δόντια και τα νύχια του ήταν σαν μαχαίρια!

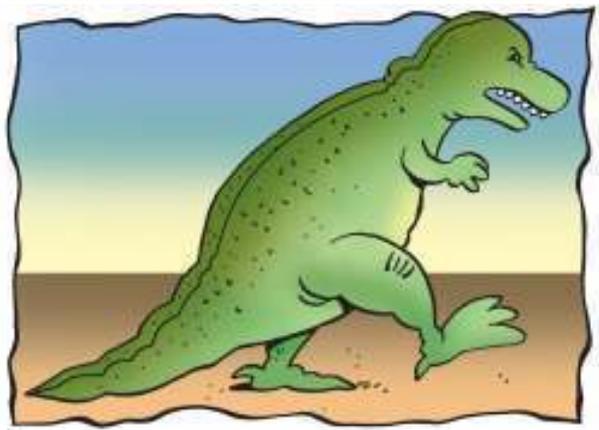
Ο πιο άγριος είχε μυτερά δόντια ή νύχια;

Η ουρά του ήταν πιο σκληρή από ένα σφυρί και η κοιλιά του πιο μαλακή από την πλάτη του.

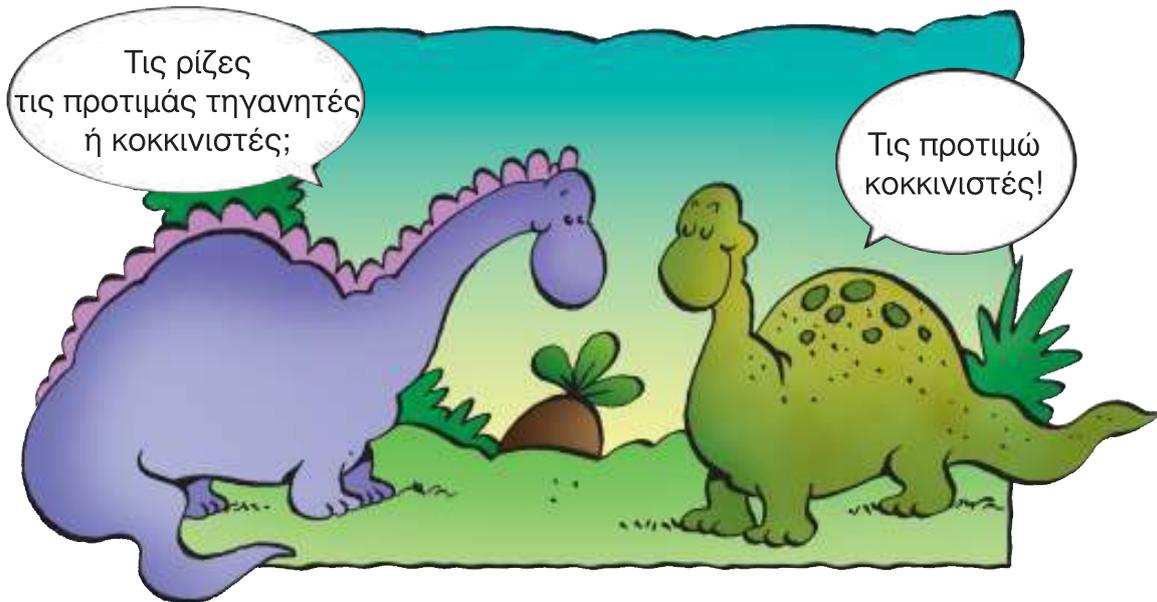
Η πλάτη του ήταν πιο σκληρή ή πιο μαλακή από την κοιλιά του;

Τα μπροστινά του πόδια ήταν πιο μικρά από τα πίσω του πόδια.

Τα μπροστινά ή τα πίσω του πόδια ήταν πιο μεγάλα;

Οι δεινόσαυροι εξαφανίστηκαν πριν από 60 εκατομμύρια χρόνια. Για κάποια άγνωστη αιτία τα δάση λιγόστεψαν, οι φυτοφάγοι δεινόσαυροι δεν έβρισκαν τροφή και οι σαρκοφάγοι δεν έβρισκαν πια να τρώνε φυτοφάγα ζώα.

Ζεις στη στεριά ή στη θάλασσα;
(στεριά ή θάλασσα)

_____ (κρέας ή φύλλα)

_____ (μακρύ ή κοντό)

_____ (περισσότερο ή λιγότερο)

Ζω στη στεριά.

Τρώω φύλλα από τα δέντρα.

Έχω μακρύ λαιμό.

Ζω περισσότερο από 100 χρόνια.

Τι σου αρέσει περισσότερο, να παίζεις ή να βλέπεις τηλεόραση;

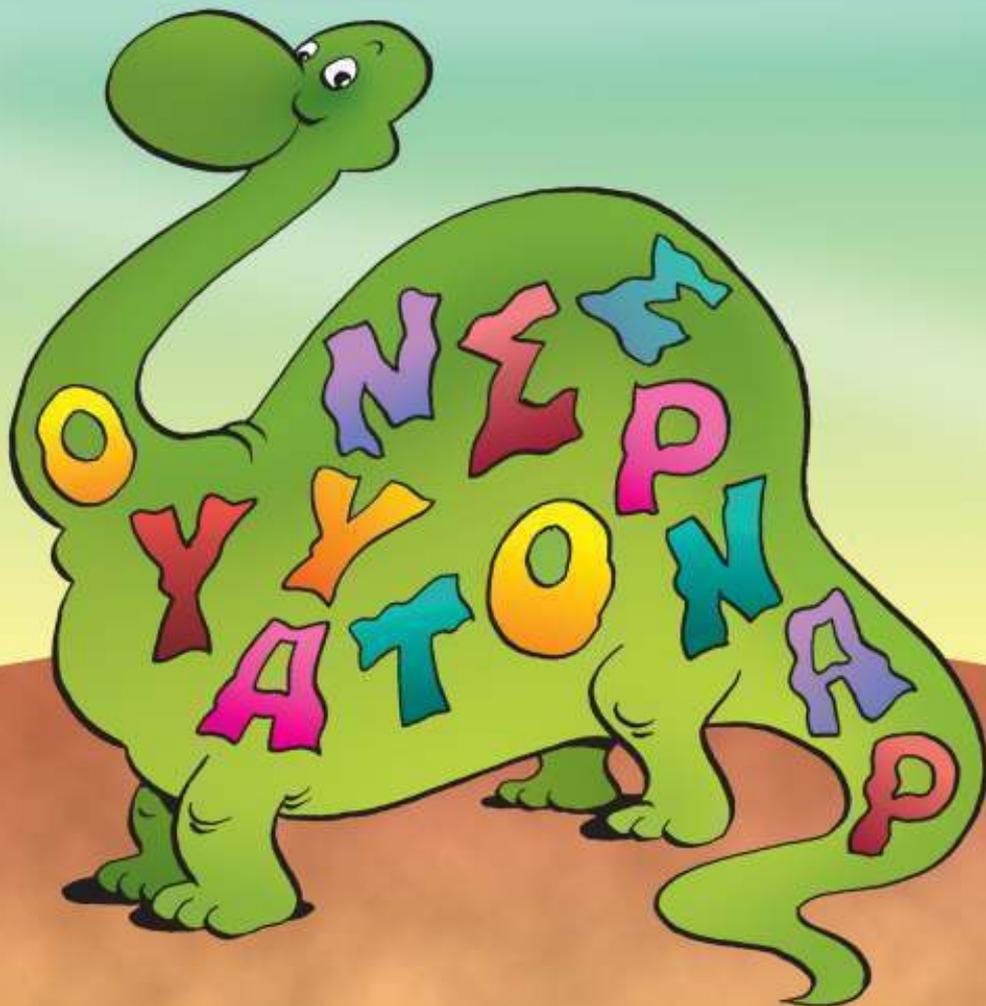
Προτιμάς το ποδόσφαιρο ή το μπάσκετ;

Πότε θα έρθεις στο σπίτι μου, την Τετάρτη ή την Πέμπτη;

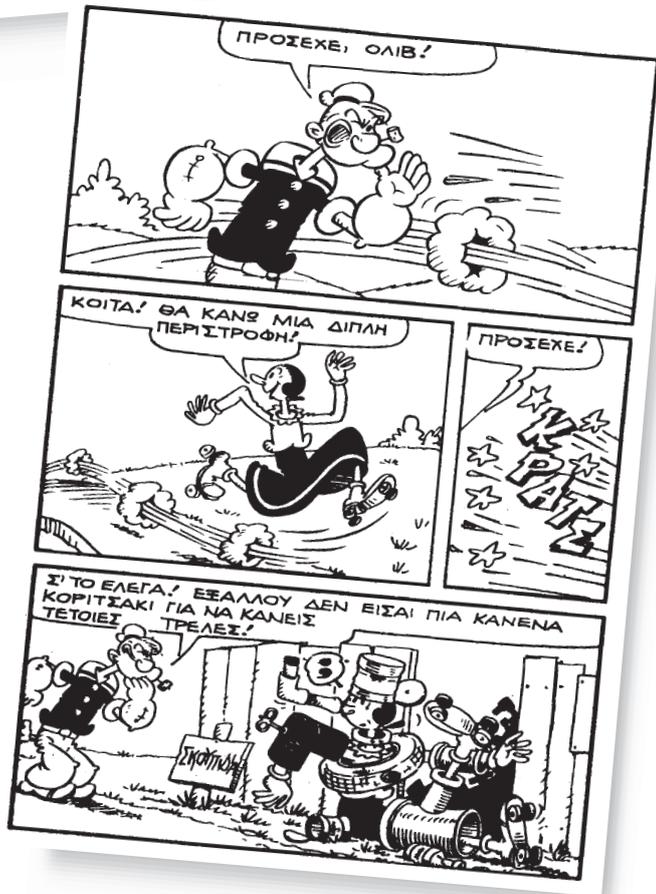
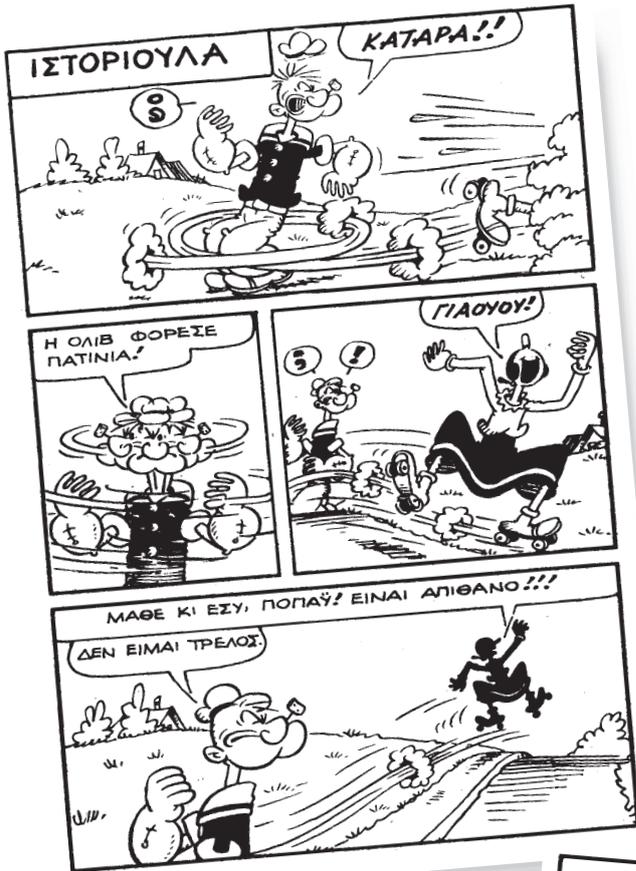
Τι προτιμάς να φάμε, μακαρόνια ή κοτόπουλο;

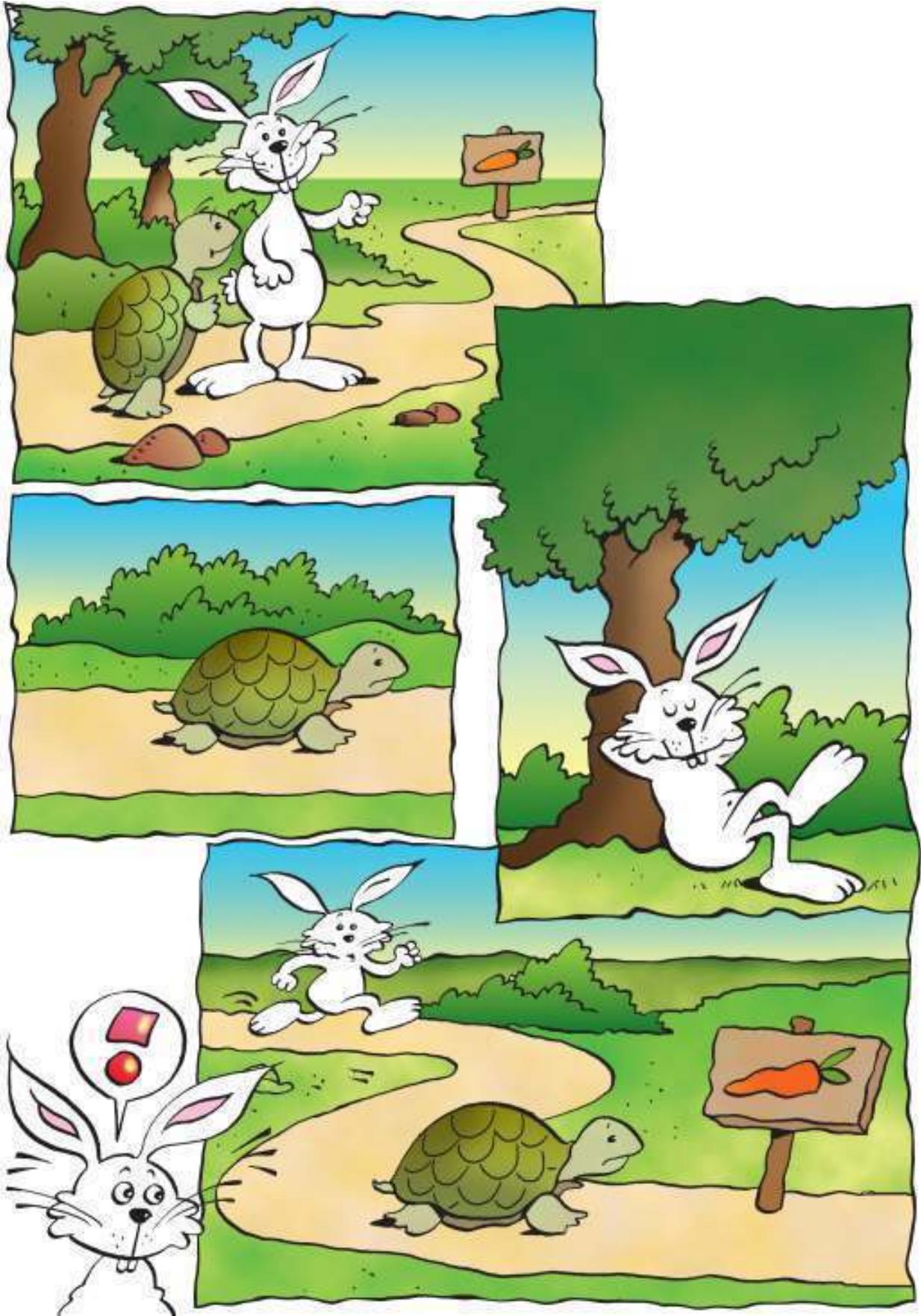
Πότε έχουμε γυμναστική, αύριο ή μεθαύριο;

Αν θέλεις να μάθεις
πώς έλεγαν
τον «βασιλιά»
των δεινόσαυρων,
βάλε τα γράμματα
στη σωστή σειρά.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Το Λεξιλόγιο των βιβλίων

η βιβλιοθήκη - οι βιβλιοθήκες
το βιβλίο - τα βιβλία

είδη βιβλίων

- λογοτεχνικά
- επιστημονικά
- εγκυκλοπαίδειες
- μύθοι - παραμύθια
οι μύθοι του Αισώπου
- κόμικς (ιστορία με εικόνες)
- ποιήματα
- λεξικό
- περιοδικά

ζηλεύω - ζήλεψα - θα ζηλέψω
διαβάζω - διάβασα - θα διαβάσω
ξυπνάω - ξύπνησα - θα ξυπνήσω
χαρίζω - χάρισα - θα χαρίσω
κόβω - έκοψα - θα κόψω

πήγα, ήρθα, είδα, πήρα, είπα, μπήκα, ήπια

η οικογένεια των λέξεων
η αλφαβητική σειρά

ο συγγραφέας

Ο συγγραφέας γράφει βιβλία.

ο ποιητής

Ο ποιητής γράφει ποιήματα.

ο δεινόσαυρος - οι δεινόσαυροι

φυτοφάγα - σαρκοφάγα ζώα

πολύ ή λίγο

περισσότερο ή λιγότερο

Γνωρίζουμε το περιβάλλον της Θράκης

Οι φετινές καταιγίδες είχαν ως αποτέλεσμα να καταστραφούν πολλές φωλιές όπου μεγαλώνανε μέσα σε αυτές νεοσσοί πουλιών. Στα Βαφαίικα Ξάνθης την Κυριακή 20 Ιουνίου μια φωλιά πελαργών που βρισκόταν πάνω σε κολόνα του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος έγειρε, με αποτέλεσμα να πέσουν στο έδαφος τα πέντε μικρά πτερωμένα πελαργάκια. Από αυτά σκοτώθηκαν επιτόπου τα δύο, ενώ το ένα τραυματίστηκε.

Αμέσως ενημερώθηκε το ΕΚΠΑΖ και κινητοποιήθηκε ένας μηχανισμός για την αποκατάσταση των πελαργών που επέζησαν. Ο συνεργάτης του ΕΚΠΑΖ στην Ξάνθη διαπίστωσε την ανάγκη να μεταφερθεί το τραυματισμένο πουλί στο ΕΚΠΑΖ αμέσως, κάτι που έγινε, ενώ διαπιστώθηκε η καλή κατάσταση των άλλων δύο πουλιών. Μεγάλο ενδιαφέρον και αποφασιστικότητα έδειξε ο διευθυντής της ΔΕΗ στην περιοχή της Ξάνθης, που δεσμεύτηκε να δράσει η ΔΕΗ για να επιδιορθώσει ή να αλλάξει τη φωλιά και να ξαναβάλει τους νεοσσούς, ώστε να μη χάσουν την επαφή με τους γονείς τους. Τελικά, η φωλιά δεν ήταν δυνατό να επισκευαστεί, οπότε και τοποθετήθηκε νέο καλάθι. Το περισσότερο υλικό από την παλιά φωλιά μεταφέρθηκε και στρώθηκε προσεκτικά στη νέα, όπου και τοποθετήθηκαν οι νεοσσοί. Κατά τη διάρκεια της επιχείρησης οι γονείς παρακολουθούσαν από κοντά την εξέλιξη.

<http://www.ekpazp.gr>

Συζητήστε στην τάξη τι έπαθαν τα πελαργάκια και πώς βοήθησε το ΕΚΠΑΖ.

Ο θαλασσαετός

Φτάσαμε στη λιμνοθάλασσα Δράνα νωρίς το πρωί. Μερικές δεκάδες κύκνοι κολυμπούσαν μέσα στα κρύα νερά.

Σε μian άκρη στέκονταν μερικά φοινικόπτερα στο ένα τους πόδι.

Στη μέση της λίμνης μεγάλα κοπάδια από πάπιες έμοιαζαν με νησάκια πάνω στο νερό.

Ανάμεσα στα χόρτα είχαν κρυφτεί μερικές χήνες.

Ξαφνικά κάτι τρόμαξε τα πουλιά. Χιλιάδες φτερούγες χτυπούσαν δυνατά τον αέρα και ο ουρανός μαύρισε καθώς τα πουλιά προσπαθούσαν να φύγουν.

Στο βάθος της λιμνοθάλασσας φάνηκε ένας θαλασσαετός με τις πελώριες φτερούγες του απλωμένες. Είχε βγει για να ψάξει την τροφή του. Σιγά σιγά χαμήλωσε προς το νερό... Ένα σφυριχτάρι, που είχε τραυματιστεί λίγο, έμεινε πίσω και προσπαθούσε να γλιτώσει βουτώντας στο νερό. Κάθε φορά που έβγαζε το κεφάλι του από το νερό έβλεπε τα μυτερά νύχια του θαλασσαετού.

Λίγο αργότερα το άτυχο πουλί κουράστηκε πολύ και δεν μπορούσε να αντιδράσει. Τότε ο θαλασσαετός το άρπαξε αμέσως με το ένα πόδι, το σήκωσε στον αέρα και πέταξε μακριά προς τους λόφους.

Πέρα από το δέλτα, στους δασωμένους λόφους της Ροδόπης ζει ένα από τα 3 ζευγάρια θαλασσαετών που έχουν απομείνει στην Ελλάδα. Ίσως το πουλί που είδαμε να ήταν ένα από αυτά, που πήγαινε την τροφή στο ταίρι του.

Οδοιπορικό στο Δέλτα του Έβρου, περιοδικό *Experiment*, τ. 2, άνοιξη '94

• ...ο ουρανός μαύρισε καθώς τα πουλιά προσπαθούσαν να φύγουν. Γιατί μαύρισε ο ουρανός;

• ...είχε βγει για να ψάξει την τροφή του. Τι έψαχνε ο θαλασσαετός;

• Για ποιους λόγους νομίζεις ότι έχουν μείνει μόνο 3 ζευγάρια θαλασσαετών στην Ελλάδα;

• Πού μπορούν να βρουν προστασία οι θαλασσαετοί και άλλα σπάνια πουλιά που κινδυνεύουν;

Διάβασε προσεκτικά τις προτάσεις για να απαντήσεις στις ερωτήσεις. Θα σε βοηθήσει το παράδειγμα.

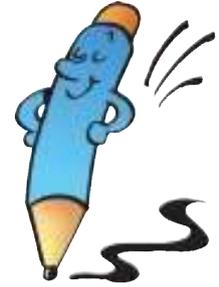
(Εμείς) φτάσαμε στη λιμνοθάλασσα Δράνα νωρίς το πρωί.

Ποιοι; Εμείς

Τι κάναμε; φτάσαμε

Πού; στη λιμνοθάλασσα

Πότε; νωρίς το πρωί

Λίγο αργότερα το άτυχο πουλί κουράστηκε πολύ.

Πότε; _____

Ποιο; _____

Τι έκανε; _____

Πόσο; _____

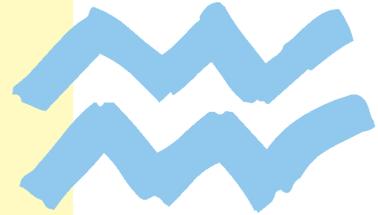
Σιγά σιγά ο θαλασσαετός χαμήλωσε προς το νερό.

Πώς; _____

Ποιος; _____

Τι έκανε; _____

Πού; _____

Τότε ο θαλασσαετός άρπαξε το σφυριχτάρι γρήγορα.

Πότε; _____

Ποιος; _____

Τι έκανε; _____

Τι; _____

Πώς; _____

(Το άτυχο πουλί) προσπαθούσε να γλιτώσει βουτώντας στο νερό.

Ποιο; _____

Τι έκανε; _____

Πώς; _____

Κοίταξε προσεκτικά το παράδειγμα και φτιάξε προτάσεις, αρχίζοντας κάθε φορά με τη λέξη που πρέπει.

πήγαν - στο σχολείο - τα παιδιά - γρήγορα

Ποια; Τα παιδιά πήγαν στο σχολείο γρήγορα.
Τι έκαναν; Πήγαν τα παιδιά στο σχολείο γρήγορα.
Πού; Στο σχολείο πήγαν τα παιδιά γρήγορα.
Πώς; Γρήγορα πήγαν τα παιδιά στο σχολείο.

χτες - στη δουλειά σου - πήγες - περπατώντας - εσύ

Ποιος; _____
Τι έκανες; _____
Πότε; _____
Πώς; _____
Πού; _____

φάγαμε - το Σάββατο - στην ταβέρνα - πολύ

Ποιοι; _____
Τι κάναμε; _____
Πότε; _____
Πού; _____
Πόσο; _____

Να ενώσεις τα αντίθετα.

Φτάσαμε νωρίς το πρωί .	•	• κοντά
Οι φτερούγες τους χτυπούσαν δυνατά .	•	• λίγο νωρίτερα
Ένα σφυριχτάρι έμεινε πίσω .	•	• αργά το βράδυ
Λίγο αργότερα...	•	• λίγο
Το πουλί κουράστηκε πολύ .	•	• σιγά
Ο θαλασσαετός πέταξε μακριά .	•	• μπροστά

παίζω - παίζοντας
αλλά
γελάω - γελώντας

Συμπλήρωσε τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

— Ταξιδεύοντας — γνωρίζεις καινούριους τόπους.

Ο Αχμέτ έφτασε στο νησάκι _____ .

Η Μαρία τον κοίταξε _____ .

Τα άλλα παιδιά έπαιζαν _____ .

Πέρασε η ώρα _____ .

Όλοι μαζί έφτασαν στο σπίτι τους _____ .

ταξιδεύω

κολυμπάω

χαμογελάω

τραγουδάω

κουβεντιάζω

τρέχω

Ο γλάρος

Στο κύμα πάει να κοιμηθεί,
δεν έχει τι να φοβηθεί.
Μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει,
γλάρος είναι και πηγαίνει.

Αχ αλί κι αλίμονό μας,
μες στον κόσμο τον δικό μας
δε μυρίζουνε τα φύκια,
δε γυαλίζουν τα χαλίκια.

Από πόλεμο δεν ξέρει
ούτε τι θα πει μαχαίρι.
Ο Θεός του 'δωκε φύκια
και χρωματιστά χαλίκια.

Χίλιοι δυο παραφυλάνε,
σε κοιτάν και δε μιλάνε.
Είσαι σήμερα μονάρχης
κι ίσαμ' αύριο δεν υπάρχουν.

Οδυσσέας Ελύτης

Εγώ ο αργυροπελεκάνος

Γεια σας!

Με λένε Αργύρη και σας γράφω αυτό το γράμμα γιατί θέλω να με γνωρίσετε. Έτσι θα σας βοηθήσω να μάθετε πού ζω και από τι κινδυνεύω.

Ζω ελεύθερος στη φύση, μακριά από τους ανθρώπους, και γι' αυτό είναι πολύ δύσκολο να συναντηθούμε.

Δυστυχώς σήμερα υπάρχουν μόνο 5.000 ζευγάρια αργυροπελεκάνων πάνω στη γη. Στην Ελλάδα είμαστε 500 ζευγάρια.

Οι υγρότοποι όπου ζούμε σιγά σιγά καταστρέφονται. Ένα από τα λίγα καταφύγια που μας έμειναν είναι η λίμνη Μικρή Πρέσπα στα ελληνοαλβανικά σύνορα και το δέλτα του Έβρου.

Οι μόνοι μας εχθροί είναι τα αρπακτικά πουλιά, που προσπαθούν να αρπάξουν τα αυγά μας.

Φοβόμαστε όμως πολύ και τους ανθρώπους. Πολλοί προσπαθούν να μας πλησιάσουν, όχι για να μας κάνουν κακό αλλά για να μας δουν από κοντά ή να μας φωτογραφίσουν. Τότε εμείς τρομάζουμε πολύ και προσπαθούμε να πετάξουμε. Αν εκείνη την ώρα έχουμε κλωσήσει τα αυγά μας, μπορεί να τα σπρώξουμε έξω από τη φωλιά. Τότε, δύο πράγματα μπορεί να συμβούν: ή να τα αρπάξουν τα κοράκια ή να πέσουν μέσα στο νερό, να παγώσουν και να μη γεννηθούν αργυροπελεκανάκια από αυτά τα αυγά.

Ακόμα, μπορεί εμείς οι ίδιοι, τρομαγμένοι, να τα πατήσουμε και να πεθάνουν. Λιγότερα αργυροπελεκανάκια σημαίνει λιγότεροι αργυροπελεκάνοι. Σημαίνει ότι θα εξαφανιστούμε από τη γη για πάντα. Αυτά είχα να σας πω, ελπίζω να μη σας κούρασα.

Σας φιλώ
ο φίλος σας Αργύρης

Αντιγόνη Καραγκούνη, Εγώ ο Αργυροπελεκάνος, Αθήνα, Εκδόσεις Νέοι Ακρίτες, 1999

- Ο Αργύρης φοβάται πολύ για το μέλλον του. Τι θα του λέγατε για να μη φοβάται και για να νιώσει καλύτερα;
- Αν θέλετε, μπορείτε να του απαντήσετε με ένα γράμμα.

Λένε πως, όταν χτιζόταν το τζαμί της Μέκκας, οι πελεκάνοι βοηθούσαν στο χτίσιμο κουβαλώντας νερό με το ράμφος τους.

Οι πρώτοι αργυροπελεκάνοι εμφανίστηκαν στη γη πριν από 30 εκατομμύρια χρόνια.

Εμένα με λένε Αργύρη.
Εσένα σε λένε πελαργό.
Αυτόν τον λένε αετό.
Αυτή τη λένε κουκουβάγια.
Αυτό το λένε γεράκι.
Εμάς μας λένε γλάρους.
Εσάς σας λένε χήνες.
Αυτούς τους λένε κύκνους.
Αυτές τις λένε πάπιες.
Αυτά τα λένε κοράκια.

εμένα	⇒	με
εσένα	⇒	σε
αυτόν	⇒	τον
αυτή	⇒	τη
αυτό	⇒	το
εμάς	⇒	μας
εσάς	⇒	σας
αυτούς	⇒	τους
αυτές	⇒	τις
αυτά	⇒	τα

Θέλω να γνωρίσετε εμένα.

Θέλω να με γνωρίσετε.

Θα βοηθήσω εσάς να μάθετε.

δηλαδή

Θέλουν να φωτογραφίσουν εμάς.

Μπορεί να σπρώξουμε τα αυγά. (αυτά)

Πώς αλλιώς μπορείς να γράψεις τις παρακάτω συμβουλές του Αργύρη;
Κοίταξε το παράδειγμα.

Ο Αργύρης συμβουλεύει εσένα.

Ο Αργύρης σε συμβουλεύει.

Μπορείτε να προστατέψετε εμάς.

Θα θέλαμε να προσέχετε τα μικρά μας. (αυτά)

Να μην τρομάζετε τη μητέρα τους. (αυτήν)

Να προστατεύετε το καταφύγιό μας. (αυτό)

Να μην πλησιάζετε τους αργυροπελεκάνους από πολύ κοντά. (αυτούς)

Να μη φωτογραφίζετε εμένα, γιατί τρομάζω.

Θα θέλαμε να βοηθήσουμε εσάς να καταλάβετε.

Δε θα θέλαμε να φοβόμαστε τον άνθρωπο. (αυτόν)

Να θυμάστε αυτές τις συμβουλές. (αυτές)

Μπορείς να επισκεφτείς το δέλτα του Έβρου για να με γνωρίσεις. (αυτό)

Ένα μακρύ και δύσκολο ταξίδι

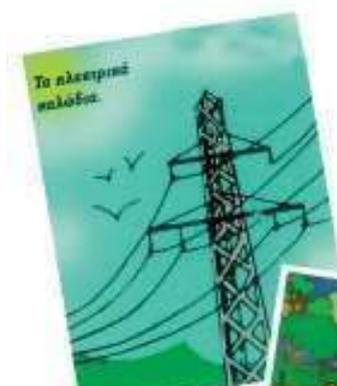
Πολλά από τα πουλιά, πελαργοί (λελέκια), χελιδόνια κτλ., που γεννούν στην Ελλάδα και στην Ευρώπη φεύγουν τον χειμώνα για την Αφρική. Εκεί βρίσκουν πιο εύκολα τροφή. Αυτό το μεγάλο ταξίδι που πρέπει να κάνουν τα πουλιά λέγεται «μετανάστευση». Άλλα πουλιά ταξιδεύουν τη μέρα, άλλα τη νύχτα. Για να βρουν τον δρόμο ακολουθούν τα αστέρια και τον ήλιο και βάζουν σημάδια, όπως τα ποτάμια, τα βουνά και τα νησιά. Το ταξίδι είναι κουραστικό και δύσκολο και πολλά πουλιά δεν καταφέρνουν να φτάσουν στον προορισμό τους.

Αίνιγμα

Πελαργοί πετούσαν,
τι πολλοί που ήταν!
Ένας είχε μπρος του δυο
κι άλλος ένας πίσω δυο.
Πόσοι ήταν οι πελαργοί;

Έξι (6)

**Μερικοί από
τους κινδύνους
που απειλούν
τα πουλιά**

- Συζητήστε στην τάξη για τους κινδύνους που απειλούν τα πουλιά.
- Στην περιοχή που μένεις γνωρίζεις αν υπάρχουν πουλιά που κινδυνεύουν γι' αυτούς τους λόγους;

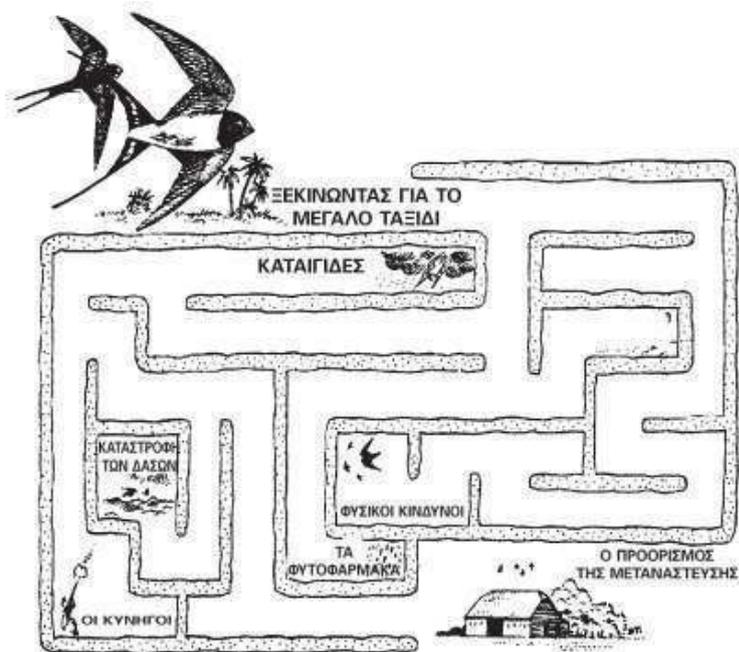
Ένωσε τις τελείες από το 1 μέχρι το 61 και βρες πόσα πουλιά κρύβονται σε αυτή την εικόνα.

Ξέρεις ποια πουλιά είναι αυτά; Είναι πολύ μικρά. Συνήθως δεν τα βλέπουμε αλλά τα ακούμε. Τραγουδούν τη νύχτα κρυμμένα και, αν πλησιάσεις κοντά τους, σταματούν τρομαγμένα.

Συζητήστε στην τάξη τι ξέρετε γι' αυτά.

Η άνοιξη πλησιάζει και τα χελιδόνια θα επιστρέψουν από τη νότια Αφρική στο σπίτι τους. Η ώρα για «το μεγάλο ταξίδι» φτάνει. Μπορείς να βοηθήσεις τα χελιδόνια να επιστρέψουν με ασφάλεια στο σπίτι τους;

Ένα χελιδόνι ετοιμάζεται να ταξιδέψει από την Αφρική στη Θράκη. Μπορείς να φανταστείς τι κινδύνους έχει να συναντήσει σε αυτό το ταξίδι; Γράψε την ιστορία σου.

Υλικό από το τετράδιο που έγινε για την ταινία Φτερουγίσματα με τη συνεργασία της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας

Το δάσος του Νέστου

Ο Νέστος, για να φτάσει στη θάλασσα, διασχίζει ό,τι έμεινε από το δάσος του Κοτζά Ορμάν, το θρυλικό δάσος, όπως το ονόμαζαν παλιά.

Το φύλαγαν σαν ιερό, γιατί τους προστάτευε από τις πλημμύρες.

Το ωραιότερο και πολυτιμότερο (υδροχαρές) δάσος της Ευρώπης είχε κάποτε χιλιάδες στρέμματα.

Τώρα έχουν μείνει μόνο μερικές εκατοντάδες.

Σε αυτό το δάσος υπάρχουν δέντρα και θάμνοι (πλατάνια, ιτιές, αγριοκουμαριές, κέδροι, βελανιδιές), σπάνια αγριολούλουδα (βιολέτες, ορχιδέες), σπάνια πουλιά (ερωδιόι, αετοί, γύπες).

Το τοπίο είναι μοναδικό. Όμοιό του δεν υπάρχει στην Ελλάδα.

Σε τι χρησίμευε το δάσος του Νέστου και πόσο μεγάλο ήταν παλιά;

Σήμερα είναι το ίδιο μεγάλο;

Πώς φαντάζεσαι ότι θα είναι αυτό το δάσος μετά από 100 χρόνια;

Κείμενο και φωτογραφίες από το ενημερωτικό φυλλάδιο: Ξάνθη, Zoom Art Group, 1992

- Μένεις κοντά σε κάποια από αυτές τις λίμνες ή τα ποτάμια; Σε ποια; Σε ποιο;
- Έχεις δει κάποιο από αυτά τα πουλιά; Μπορείς να το περιγράψεις;

Βελανιδιά 25 εκατ. ετών

Ο αρχαιότερος
κορμός
στο Φυλακτό
Έβρου

Στο απολιθωμένο δάσος Φυλακτού στον Έβρο βρέθηκε κορμός βελανιδιάς ηλικίας είκοσι πέντε εκατομμυρίων ετών. Ο απολιθωμένος κορμός, όπως λένε οι επιστήμονες, ανήκει σε ένα είδος βελανιδιάς που δε φυτρώνει πια.

Οι βελανιδιές του Ορφέα

Σε ένα χωριό της Θράκης υπάρχουν, όπως λένε, κάποια δέντρα που τα κλαδιά τους μοιάζουν να χορεύουν. Απόμειναν έτσι από τότε που άκουσαν τον Ορφέα να τραγουδάει και να παίζει λύρα. Τα δέντρα αυτά ονομάζονται «βελανιδιές του Ορφέα».

- Να βρεις στο λεξικό σου τι σημαίνει «απολιθωμένο».
- Υπάρχουν βελανιδιές στον τόπο σου;

Πολλά είδη πουλιών πήραν το όνομά τους από τα χρώματά τους, την εμφάνισή τους και τον τόπο όπου ζουν. Για παράδειγμα, εγώ, ο αργυροπελεκάνος, πήρα το όνομά μου (**αργυρός+πελεκάνος**) από το αργυρό (ασημένιο) χρώμα των φτερών μου. Εσύ μπορείς να βρεις και να γράψεις από πού πήραν το όνομά τους τα παρακάτω;

πουλιά

θαλασσαετός = _____ + _____

κοκκινολαίμης = _____ + _____

νυχτοκόρακας = _____ + _____

ψαροπούλι = _____ + _____

ποταμόγλαρος = _____ + _____

τοποθεσίες

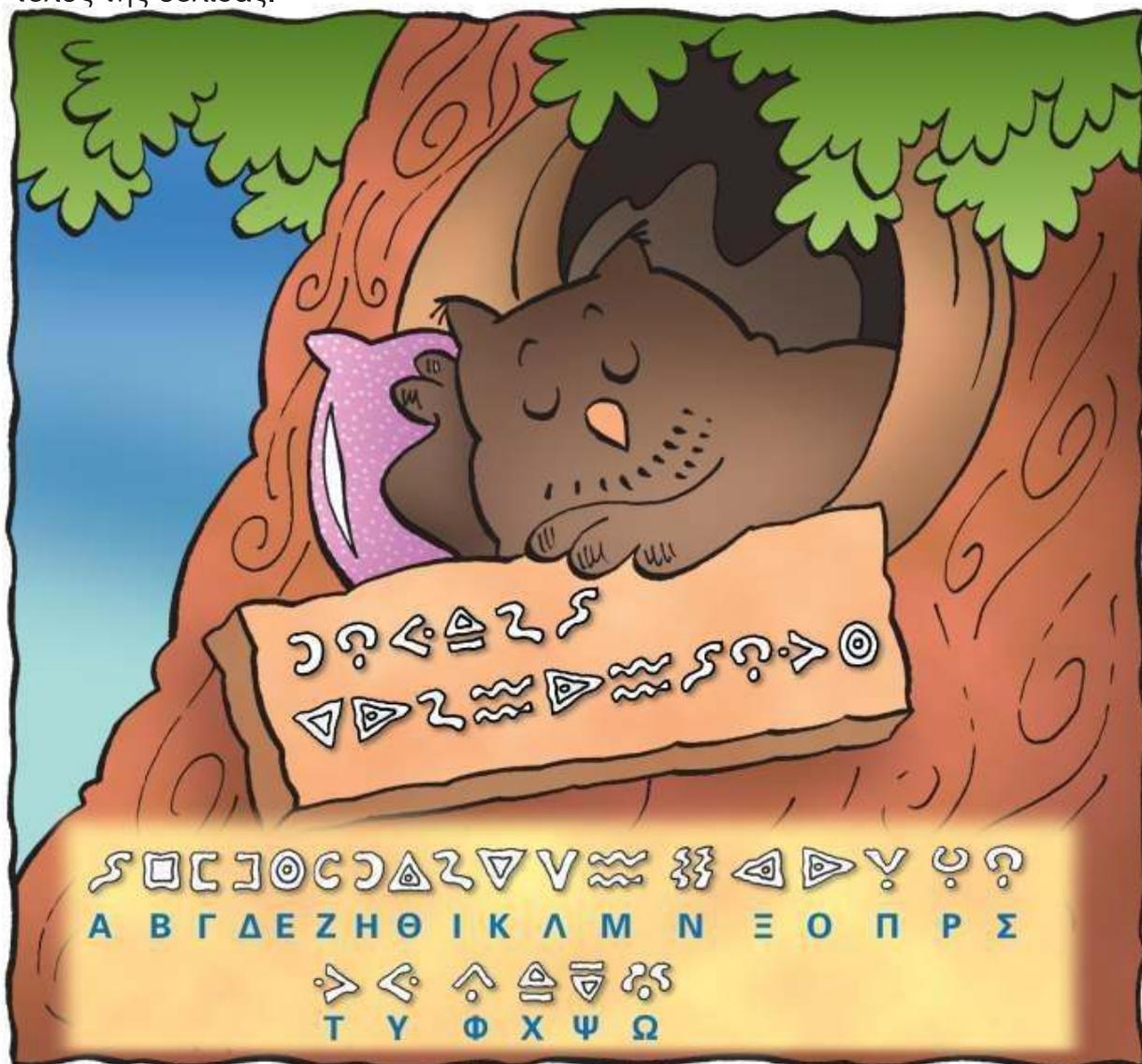
Αλεποχώρι = _____ + _____

Ελαφονήσι = _____ + _____

Λυκοβούνι = _____ + _____

Γαϊδουρονήσι = _____ + _____

Ξέρεις τι γράφει η πινακίδα έξω από τη φωλιά της κουκουβάγιας;
Για να τη διαβάσεις, αντιστοίχισε κάθε σύμβολο με τα γράμματα που υπάρχουν στο τέλος της σελίδας.

Παροιμίες με ζώα

Άλλα τα μάτια του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας.

Μη με γελάσει ο βάτραχος ή το χελιδονάκι,
αν δε λαλήσει ο τζίτζικας δεν είν' καλοκαιράκι.

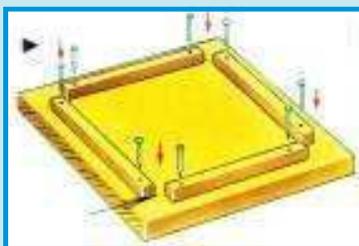
Η κάργια το γιαβράκι της το 'χει για χελιδόνι.

Φτιάξτε μια ταΐστρα πουλιών

Μια ταΐστρα πουλιών γεμάτη με τροφή (σπόρους, ξηρούς καρπούς κ.ά.) θα φέρει τα πουλιά στον κήπο σας και θα τα κρατήσει ζωντανά τις κρύες μέρες του χειμώνα.

Τι θα χρειαστείτε

- έναν γερό ξύλινο πάσσαλο,
- μια ξύλινη τάβλα,
- σφυρί, καρφιά και τέσσερα ξύλινα πηχάκια

Τι θα κάνετε

Καρφώστε προσεκτικά τα πηχάκια στις άκρες της τάβλας για να μη σκορπίζεται η τροφή.

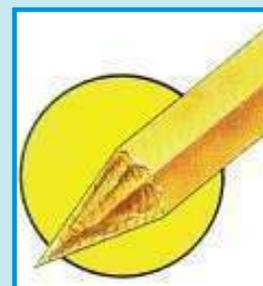

Προσοχή με το σφυρί!

Ξύστε τη μία άκρη του πασσαλού για να γίνει μυτερή.

Καρφώστε την τάβλα στον πάσσαλο και βάλτε τον στο χώμα. Μπορείτε επίσης να βάλετε ένα δοχείο με νερό πάνω στην ταΐστρα. Καλή επιτυχία!

Οικολογία, Εκδόσεις Χελώνα, 1991

Έχετε σκεφτεί τι μπορείτε να κάνετε για τα ζώα που δε βρίσκουν εύκολα τροφή τον χειμώνα;

Θα μπορούσατε να φτιάξετε όλοι μαζί μια αφίσα (για την τάξη ή το σχολείο σας) για τα ζώα και τα πουλιά που κινδυνεύουν.

Το λεξιλόγιο του περιβάλλοντος της Θράκης

το περιβάλλον

η φύση

το δάσος - τα δάση

ο υγρότοπος - οι υγρότοποι

η λίμνη - οι λίμνες - η λιμνοθάλασσα

το ποτάμι - τα ποτάμια

το πουλί - τα πουλιά

η φωλιά - οι φωλιές

η φωλιά των πουλιών

εξαφανίζω - εξαφανίζομαι - εξαφανίστηκα - θα εξαφανιστώ

η εξαφάνιση

καταστρέφω - καταστρέφομαι - καταστράφηκα - θα καταστραφώ

η καταστροφή

κινδυνεύω - κινδύνεψα - θα κινδυνέψω

ο κίνδυνος

Ο θαλασσαετός κινδυνεύει να εξαφανιστεί.

προστατεύω - προστάτεψα - θα προστατέψω

η προστασία

Προστατέψτε τη φύση και το περιβάλλον.

η αφίσα - οι αφίσες

μεταναστεύω - η μετανάστευση

πετάω - πετώντας

τρέχω - τρέχοντας

στην άκρη - στη μέση

μακριά - κοντά

μπροστά - πίσω

Ταξιδεύουμε σε στεριά, θάλασσα και αέρα

Να παρατηρήσετε τον χάρτη και να συζητήσετε στην τάξη τι σημαίνουν οι «γραμμές» που υπάρχουν (από πού ξεκινάνε, πού φτάνουν κτλ.).

Ο Κώστας τηλεφωνεί στον ξάδερφό του τον Στρατή, στη Μυτιλήνη.

- Ναι, ποιος είναι;
- Ο Κώστας είμαι, από τη Θεσσαλονίκη.
- Α! Γεια σου, Κώστα. Τι νέα;
- Έχω κάτι δυσάρεστο να σου πω. Χτες βράδυ ο αδερφός σου είχε ένα ατύχημα και είναι στο νοσοκομείο. Τον χτύπησε ένα αυτοκίνητο. Όμως μην ανησυχείς, δεν είναι σοβαρά.
- Πώς να μην ανησυχώ; Θα φύγω με το πρώτο αεροπλάνο.
- Δε γίνεται, άκουσα ότι το αεροδρόμιο της

Θεσσαλονίκης είναι κλειστό λόγω ομίχλης.

– Ε, τότε, θα ταξιδέψω με το βραδινό καράβι και το πρωί θα είμαι εκεί.

– Δυστυχώς ούτε με το καράβι μπορείς να έρθεις, έχει απαγορευτικό. Ο καιρός είναι πολύ άσχημος και αύριο θα χαλάσει ακόμα περισσότερο στη βόρεια Ελλάδα.

– Τι να κάνω τώρα; Θα τηλεφωνήσω στο αεροδρόμιο να ρωτήσω αν γίνονται οι πτήσεις για την Αθήνα. Από κει θα πάρω το πρώτο λεωφορείο, ελπίζω να μην αργήσω πολύ.

– Μακάρι να τα καταφέρεις! Πρόσεξε μόνο γιατί χιονίζει συνέχεια και ο δρόμος μπορεί να κλείσει.

– Ε, τότε, θα έρθω από Αθήνα με το τρένο, δυστυχώς δεν υπάρχει άλλος τρόπος.

– Μόλις φτάσεις, άκου τι θα κάνεις: Θα πάρεις ένα ταξί και θα του πεις να σε φέρει στο Γενικό Νοσοκομείο. Θα ρωτήσεις στις πληροφορίες για να σου πουν το νούμερο του δωματίου. Θα σε περιμένω εκεί. Καλό ταξίδι και καλή αντάμωση!

1. Θυμάσαι από πού τηλεφωνεί ο Κώστας;

από τη Μυτιλήνη
από τη Θεσσαλονίκη
από την Αθήνα

2. Πού βρίσκεται ο αδερφός του Στρατή;

στην κλινική
στο νοσοκομείο
στο σπίτι

3. Ο Στρατής θα ταξιδέψει:

για την Αθήνα
για τον Βόλο
για την Κομοτηνή

4. Με τι θα ταξιδέψει από την Αθήνα για τη Θεσσαλονίκη;

με το τρένο
με το λεωφορείο
με το αεροπλάνο

Να συμπληρώσεις τα ρήματα, όπως στο παράδειγμα, και να βάλεις παύλα (–), ερωτηματικό (;) και τελεία (.) για να «ακούσεις» τον διάλογο που είχαν τα δύο ξαδέρφια στο τηλέφωνο.

– Έφυγε ο Στρατής;

– Όχι, θα φύγει το απόγευμα.

Τηλεφώνησες στο πρακτορείο για τα εισιτήρια

Όχι, _____ σε λίγο

Έμαθες αν **έφτασε** το καράβι

Ναι, μου είπαν πως _____ σε μία ώρα

Πήρες άδεια από τη δουλειά σου για να πας μαζί του

_____, το αφεντικό μου είναι καλό

Είπες ότι μπορεί να αργήσεις να γυρίσεις

_____ στον Θεόφιλο να τηλεφωνήσει

Για πες μου, **ήρθε** και η θεία από το χωριό

Όχι ακόμα, _____ σε μισή ώρα

Πήγες όμως να της αγοράσεις το χάπι της καρδιάς

Οχι, το ξέχασα! _____ τώρα αμέσως

Άντε γεια

Τηλεφώνησες στον Μιχάλη;

Ναι, τηλεφώνησα .

Πήγες στον οδοντίατρο;

Όχι, θα πάω αύριο.

Μπορείς να συμπληρώσεις τις απαντήσεις;

Βρήκες εισιτήριο;

Ναι, _____ .

Βγήκες έξω χτες;

Όχι, _____ αύριο.

Ήπιας το γάλα σου το πρωί;

Ναι, το _____ .

Είδες τηλεόραση το μεσημέρι;

Όχι, _____ το βράδυ.

Είπες τα νέα στη φίλη σου;

Ναι, _____ τα νέα στη φίλη μου.

Απάντησε με «ναι» ή «όχι», όπως στο παράδειγμα.

Θα ταξιδέψεις το βράδυ;

Ναι, θα ταξιδέψω.

Θα βγάλεις τώρα εισιτήρια;

Όχι, δε θα βγάλω.

Θα πιεις δραμαμίνη;

Θα έρθουν και οι φίλοι σου;

Θα δεις τον Φοίβο;

Θα πάρετε και το μωρό μαζί σας;

Αντιστοίχισε τα ρήματα.

Τώρα

Αύριο

βγαίνεις	•	•	θα πάρουμε
μπαίνουμε	•	•	θα πάει
λέτε	•	•	θα βγει
έρχομαι	•	•	θα δεις
πηγαίνει	•	•	θα μπούμε
πίνουν	•	•	θα φύγει
βλέπεις	•	•	θα πείτε
παίρνουμε	•	•	θα πιουν
φεύγει	•	•	θα έρθω

Ο Στρατής αποφάσισε τελικά να φύγει την Τετάρτη το απόγευμα από Μυτιλήνη.

ANEK LINES								
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΧΙΟΣ - ΜΥΤΙΛΗΝΗ - ΛΗΜΝΟΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ								
ΚΥΡΙΑΚΗ			ΤΡΙΤΗ			ΠΕΜΠΤΗ		
Λιμάνι	Αφίξη	Αναχώρηση	Λιμάνι	Αφίξη	Αναχώρηση	Λιμάνι	Αφίξη	Αναχώρηση
Πειραιάς (Αθήνα)	--	19:00	Πειραιάς (Αθήνα)	--	19:00	Πειραιάς (Αθήνα)	--	17:00
Χίος	Δευτέρα 04:00	04:30	Χίος	Τετάρτη 04:00	04:30	Χίος	Παρασκευή 02:00	02:30
Μυτιλήνη	Δευτέρα 07:30	18:00	Μυτιλήνη	Τετάρτη 07:30	18:00	Μυτιλήνη	Παρασκευή 05:30	08:00
Χίος	Δευτέρα 21:15	22:00	Χίος	Τετάρτη 21:15	22:00	Λήμνος	Παρασκευή 13:30	14:00
Πειραιάς (Αθήνα)	Τρίτη 07:00	--	Πειραιάς (Αθήνα)	Πέμπτη 07:00	--	Θεσσαλονίκη	Παρασκευή 22:30	Σάββατο 01:00
						Λήμνος	Σάββατο 09:30	10:00
						Μυτιλήνη	Σάββατο 15:30	18:00
						Χίος	Σάββατο 21:15	22:00
						Πειραιάς (Αθήνα)	Κυριακή 07:00	--

Τα δρομολόγια εκτελούνται από το Ε/Γ-Ο/Γ «ΛΙΣΣΟΣ».

Τι ώρα φεύγει το καράβι;

Τι ώρα θα φτάσει στον Πειραιά;

Ξέρεις τι ώρα είναι 18.00;

Σε αυτό το περίεργο ρολόι μπορείς να δεις και να διαβάσεις και τις 24 ώρες της ημέρας.

Η ώρα είναι 8 το πρωί ή το βράδυ.

Στο ψηφιακό ρολόι καταλαβαίνουμε ότι η ώρα είναι 8 το βράδυ.

Η ώρα είναι 8 το βράδυ.

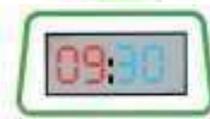
Η ώρα έχει 60 λεπτά. Στα ψηφιακά ρολόγια οι αριθμοί πριν από τις τελείες (από το 1 έως το 24) σου λένε την ώρα και οι αριθμοί μετά τις τελείες (από το 1 έως το 60) σου λένε τα λεπτά.

εννιά ακριβώς

εννιά και τέταρτο

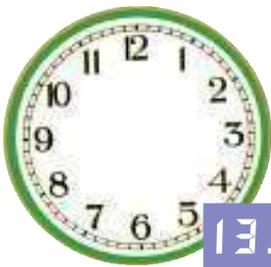
εννιά και μισή

δέκα παρά τέταρτο

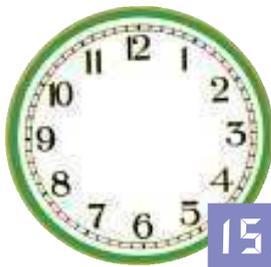

Να βάλεις τους δείκτες και να γράψεις κάτω από τα ρολόγια τι ώρα είναι.

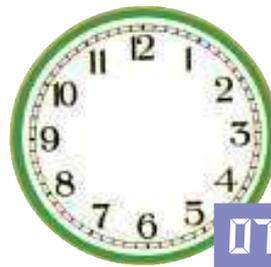

13.00

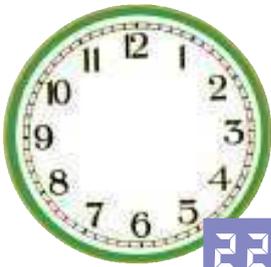
μία ακριβώς

15.30

07.15

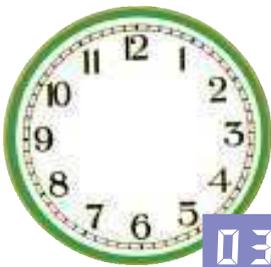
22.45

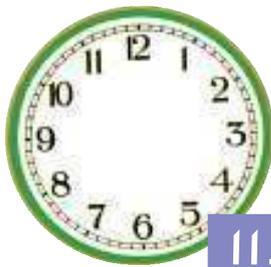
05.30

18.00

03.15

11.45

24.00

Ο Στρατής έφτασε στον Πειραιά την Πέμπτη το πρωί. Από εδώ θα πάρει τον ηλεκτρικό για την Αθήνα και από εκεί το τρένο για τη Θεσσαλονίκη.

ΤΡΑΙΝΟΣ

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΤΡΕΝΩΝ

Αθήνα	▶	7.50
Θήβα	▶	8.40
Λάρισα	▶	10.40
Κατερίνη	▶	11.30
Θεσσαλονίκη	▶	12.20

Τι ώρα ξεκίνησε από την Αθήνα;

Ξεκίνησε από την Αθήνα στις οχτώ παρά δέκα.

Τι ώρα θα φτάσει το τρένο στην Κατερίνη;

Θα φτάσει

Τι ώρα θα φτάσει το τρένο στη Θεσσαλονίκη;

Θα φτάσει

Επιτέλους έφτασε στο νοσοκομείο.

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ			
Ώρες επισκεπτηρίου			
ΔΕΥΤΕΡΑ ΩΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ			
10.30	ως	12.30	
17.30	ως	20.00	
ΣΑΒΒΑΤΟ ΩΣ ΚΥΡΙΑΚΗ			
10.00	ως	13.00	
17.00	ως	21.00	

Τι ώρα τελειώνει το επισκεπτήριο την Πέμπτη το απόγευμα;
Τελειώνει στις _____ .

Τι ώρες έχει επισκεπτήριο το Σάββατο το απόγευμα;
Από τις _____ ως τις _____ .

Βάλε τις παρακάτω λέξεις στη σωστή θέση για να «ακούσεις» τον διάλογο του Στρατή με τον θυρωρό του νοσοκομείου.

στις, με, για, στο, στον, μέχρι, από, από, με

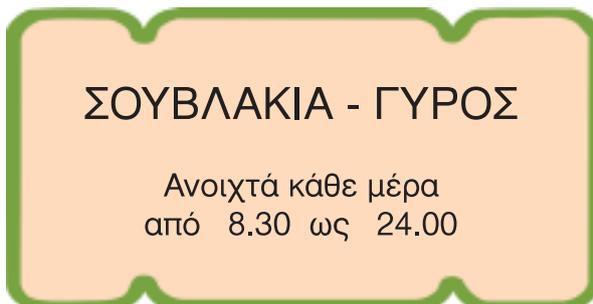
- Καλησπέρα!
- Καλησπέρα! Τι θέλετε;
- Παρακαλώ, σε ποιο δωμάτιο είναι ο κύριος Μαυρέλης;
- Είναι _____ δωμάτιο 112 _____ πρώτο όροφο, αλλά δεν μπορείτε να περάσετε. Η ώρα είναι πέντε και το επισκεπτήριο αρχίζει _____ πέντε και μισή.
- Σας παρακαλώ, έρχομαι _____ τη Μυτιλήνη και είμαι πολύ κουρασμένος. Ταξίδεψα όλο το βράδυ _____ το καράβι _____ τη Μυτιλήνη _____ την Αθήνα και ήρθα _____ εδώ _____ το τρένο.
- Καταλαβαίνω, αλλά δε γίνεται να περάσετε.
- Κρίμα, θα πρέπει να περιμένω μισή ώρα ακόμα.

Ο Στρατής χαζεύει στα μαγαζιά για να περάσει η ώρα.

Κοίταξε τις πινακίδες των καταστημάτων και απάντησε:

Τι ώρα κλείνει η τράπεζα;

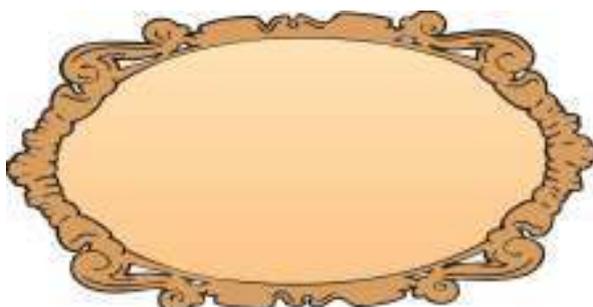
Τι ώρες λειτουργεί το σουβλατζίδικο;

Ποιες μέρες είναι ανοιχτό το κατάστημα παπουτσιών ως τις 20.00;

Τι ώρα ανοίγει το κατάστημα των παιχνιδιών;

Μπορείς να γράψεις εδώ μια δικιά σου επιγραφή.

αυτοκίνητα

ελικόπτερο

πιλότος

ταξί

τρένο

έλικα

φτερά

λεωφορείο

τρόλεϊ

τιμόνι

πλοίο

αεροπλάνο

πανιά

ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

1. Μοιάζει με πουλί.	7. Η Αθήνα έχει πολλά...
2. Πετάει κι αυτό, αλλά έχει έλικες.	8. Είναι κίτρινο κι από πάνω έχει κεραίες.
3. Ο οδηγός του αεροπλάνου λέγεται...	9. Κι αυτό είναι κίτρινο και ακριβό.
4. Το ελικόπτερο έχει...	10. Πάμε στην Κρήτη με...
5. Το κρατούν οι οδηγοί.	11. Η βάρκα έχει...
6. Έχει το αεροπλάνο δύο...	12. Τσαφ, τσουφ...
	13. Χωράει πολλούς επιβάτες.

Φτιάξτε ένα κολάζ με μεταφορικά μέσα. Μπορείτε να βρείτε φωτογραφίες σε περιοδικά ή και να ζωγραφίσετε.

Ταξιδεύοντας στη στεριά, στη θάλασσα και στον αέρα

φόρμουλα

πατίνι

αεροπλάνο

ιστιοφόρο

αυτοκίνητο

μοτοσικλέτα

ελικόπτερο

ποδήλατο

υπερταχεία

πλοίο

πύραυλος

τρόλεϊ

ατμομηχανή

λεωφορείο

βάρκα

καϊκι

φορτηγό

Ποιο είναι **πιο γρήγορο**: η βάρκα ή το καΐκι;

Το καΐκι είναι πιο γρήγορο από τη βάρκα.

Το καΐκι είναι γρηγορότερο από τη βάρκα.

Ποιο είναι **πιο άνετο**: το λεωφορείο ή το ταξί;

Ποιο είναι **πιο μικρό**: το αυτοκίνητο ή το λεωφορείο;

Ποιο είναι **πιο ακριβό**: το αυτοκίνητο ή η φόρμουλα;

το αυτοκίνητο - το αεροπλάνο - ο πύραυλος ⇒ **ακριβό**

Το αυτοκίνητο είναι ακριβό.

Το αεροπλάνο είναι πιο ακριβό ή ακριβότερο από το αυτοκίνητο.

Ο πύραυλος είναι το πιο ακριβό ή το ακριβότερο από όλα.

η μοτοσικλέτα - το ποδήλατο - το πατίνι ⇒ **φτηνό**

η ατμομηχανή - η ταχεία - η υπερταχεία ⇒ **γρήγορη**

Τι νομίζεις;

Ποιο είναι το πιο δύσκολο επάγγελμα;

Το πιο εύκολο;

Ποια είναι η καλύτερη ομάδα στο ποδόσφαιρο;

Ποιο είναι το χειρότερο φαγητό που έχεις δοκιμάσει;

Ποιο είναι το πιο ωραίο παιχνίδι σου;

Ποιος είναι ο καλύτερος φίλος σου;

Τι ξέρεις;

Ποιος είναι ο ψηλότερος παίκτης του μπάσκετ στην Ελλάδα;

Ποιο είναι το μεγαλύτερο λιμάνι της Ελλάδας;

Ποια είναι η μεγαλύτερη πόλη της Θράκης;

Ποιο είναι το πιο κοντινό νησί στην περιοχή σου;

Ο Χασάν, που είναι μετανάστης στη Γερμανία, ήρθε για λίγο καιρό στην Ελλάδα και τώρα ετοιμάζεται να γυρίσει πίσω.

Αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη

Προορισμός	Ημέρες αναχώρησης	Αναχώρηση	Άφιξη	Αριθμός πτήσης
Ντίσελντορφ	Δευτέρα - Κυριακή	10.00	13.00	A3-540
Στουτγάρδη	Δευτέρα - Κυριακή	08.40	11.15	A3-510

ΑEGEAN AIRLINES

Όνομα επιβάτη	ΣΕΠΕΤΖΗ ΧΑΣΑΝ		
Από	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	Αριθμός πτήσης	Α3-540
Προς	ΝΤΙΣΣΕΛΝΤΟΡΦ	Ημερομηνία	6-4-2011
		Ωρα αναχώρησης	10.00
	Παραληφθείσες αποσκευές	Τεμάκρια	Βάρος
		Βάρος κεραιολογίων	Τεμάκρια
		Βάρος	

Διάβασε τον πίνακα των πτήσεων και το εισιτήριο του Χασάν για να απαντήσεις στις ερωτήσεις. Θα σε βοηθήσει το ημερολόγιο.

- Τι μέρα και τι μήνα ταξιδεύει;
- Τι ώρα φεύγει το αεροπλάνο;
- Τι ώρα φτάνει στη Γερμανία;

2011

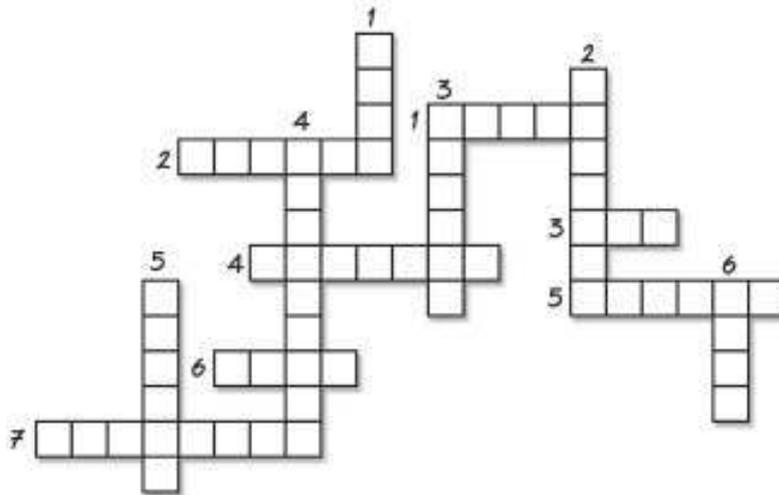
Γενάρης	Φεβρουάριος	Μάρτις
Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
Απρίλιος	Μάιος	Ιούνιος
Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος
Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Οκτώβριος	Νοεμβριος	Δεκέμβριος
Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	Δ Τ Τ Π Π Σ Κ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Να βάλεις τους μήνες στη σωστή σειρά.

Σεπτέμβριος
Ιανουάριος
Μάρτιος
Ιούλιος
Νοέμβριος
Μάιος
Φεβρουάριος
Ιούνιος
Αύγουστος
Οκτώβριος
Δεκέμβριος
Απρίλιος

δεύτερος
πρώτος
πέμπτος
δωδέκατος
ενδέκατος
τέταρτος
τρίτος
δέκατος
έκτος
ένατος
έβδομος
όγδοος

Ιανουάριος - πρώτος

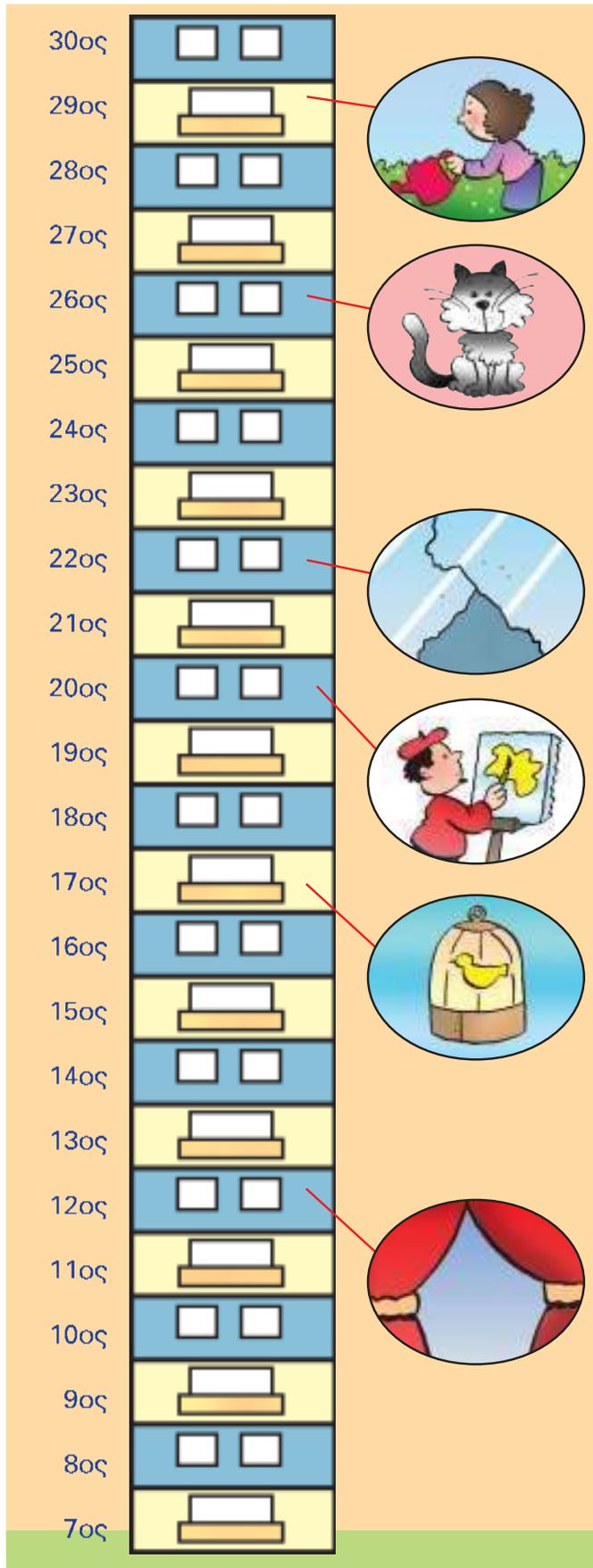

Οριζόντια

1. Μια ομάδα μπάσκετ έχει... παίκτες.
2. Ο χρόνος έχει... μήνες.
3. Οι τάξεις στο Δημοτικό είναι...
4. Ο Οκτώβριος είναι ο... μήνας του χρόνου.
5. Ανάμεσα στον ένατο και στον έβδομο όροφο μιας πολυκατοικίας είναι ο...
6. Η τελευταία τάξη του Δημοτικού είναι η...
7. Ο... μήνας του χρόνου είναι ο Φεβρουάριος.

Κάθετα

1. Οι μέρες της εβδομάδας είναι...
2. Το... μέταλλο σε έναν αγώνα είναι ασημένιο.
3. Το χρυσό μέταλλο το παίρνει ο... αθλητής.
4. Ο Νοέμβριος είναι ο... μήνας του χρόνου.
5. Η... της εβδομάδας είναι η Παρασκευή.
6. Ο αριθμός... είναι ανάμεσα στο επτά και στο εννιά.

Εδώ είναι το σπίτι του Χασάν στο Ντίσελντορφ. Παρατήρησε την εικόνα και απάντησε:

Σε ποιον όροφο είναι η γυναίκα που ποτίζει τα λουλούδια;

Σε ποιον όροφο είναι η γάτα στο παράθυρο;

Σε ποιον όροφο είναι το σπασμένο τζάμι;

Σε ποιον όροφο είναι ο ζωγράφος;

Σε ποιον όροφο είναι το κλουβί;

Σε ποιον όροφο είναι οι κόκκινες κουρτίνες;

Ο Χουσεϊν γράφει στο ημερολόγιό του για το ταξίδι του από την Αθήνα στην Κομοτηνή με το τρένο.

Πήραμε το τρένο από την Αθήνα για την Κομοτηνή. Μπήκαμε στο τρένο και ξεκινήσαμε. Στο βαγόνι ήμασταν εγώ με την οικογένειά μου και μια άλλη παρέα. Γίναμε αμέσως φίλοι. Κοιτάγαμε από το παράθυρο και βλέπαμε χωριά, χωράφια και βουνά. Είδαμε κι ένα ωραίο ποτάμι. Μου είπε η γιαγιά που καθόταν απέναντι ότι το λένε Πηνειό. Μετά από λίγο, ο εγγονός της ζήτησε να φάει. Άνοιξε μια τσάντα και έβγαλε ντομάτες, ντολμάδες και βρεγμένο ψωμί.

Φτάσαμε στη Λάρισα και η μαμά μου κατέβηκε να αγοράσει τυρόπιτες. Άργησε να γυρίσει κι εμείς φοβηθήκαμε μήπως φύγει το τρένο. Πρόλαβε όμως γιατί κατέβηκε πολύς κόσμος στη Λάρισα, κατέβηκαν και οι διπλανοί μας.

Έμεινε μόνο μια γειτόνισσά μας από την Αθήνα. Μιλούσαμε και κοιτούσαμε από το παράθυρο. Είδαμε τη θάλασσα και ανθρώπους να κολυμπάνε. Τι ωραία! Μου ήρθε να κατέβω να κολυμπήσω κι εγώ. Μου είπε η κυρία ότι ήμασταν στο Λιτόχωρο. Δεν πέρασε πολλή ώρα και ξαφνικά είδαμε πολλά εργοστάσια και μεγάλα κτίρια. Μπροστά μας η Θεσσαλονίκη, μια μεγάλη πόλη με πολλά αυτοκίνητα και φασαρία.

Εκεί με πήρε ο ύπνος και με ξύπνησε η μαμά μου όταν φτάσαμε στην Κομοτηνή.

Γράψε κι εσύ για ένα ταξίδι που έκανες με τρένο, με λεωφορείο ή ό,τι άλλο θέλεις.

Ο όγδοος άθλος του Ηρακλή στη Βιστωνίδα

Ο Ευρυσθέας, ο βασιλιάς των Μυκηνών, έδωσε εντολή στον Ηρακλή να του φέρει ζωντανά τα άλογα του Διομήδη.

Ο Διομήδης είχε τέσσερα άλογα που έβγαζαν φωτιά από τα ρουθούνια τους κι έτρωγαν ανθρώπους! Όσοι ξένοι περνούσαν από την περιοχή και δεν υπάκουαν στον βασιλιά γίνονταν τροφή για τα άλογα.

Ο Ηρακλής με τους γενναίους συντρόφους του ξεκίνησε με πλοίο από τις Μυκήνες και, αφού ταξίδεψε πολλές μέρες στο Αιγαίο, πέρασε τη Θάσο και έφτασε στη Θράκη.

Πήγε αμέσως στους στάβλους, σκότωσε τους φρουρούς και πήρε τα άλογα για να τα φορτώσει στο πλοίο.

Ο Διομήδης, μόλις το έμαθε, κάλεσε τους Βίστωνες για να πολεμήσουν τον Ηρακλή, αλλά ο Ηρακλής κατάφερε με το ρόπαλό του να σκοτώσει τον Διομήδη και πολλούς από τους άντρες του.

Όταν όμως γύρισε πίσω στο καράβι για να φύγει, είδε ότι τα άλογα είχαν κατασπαράξει τον φίλο του τον Άβδηρο. Από αυτόν πήρε το όνομά της η πόλη Άβδηρα.

Μετά, ο Ηρακλής μπήκε στο πλοίο, γύρισε στις Μυκήνες και έδωσε τα άλογα στον Ευρυσθέα.

Ελληνική μυθολογία, τόμος 4: Ηρακλής – Πανελληνίες εκστρατείες, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1986

Ψάξε στον χάρτη τη διαδρομή που έκανε ο Ηρακλής από τις Μυκήνες ως τη Βιστωνίδα.

Καράβια στη στεριά

Καράβια βγήκαν στη στεριά
και πιάσανε τα όρη.

Ποιος είδε βάρκα στον Χελμό, στο Μέτσοβο βαπόρι;
Ποιος είδε νύχτα με δυο φεγγάρια, ποιος είδε ήλιο σαν αχινό
κι ερωτευμένα πουλιά και ψάρια να κολυμπάνε στον ουρανό;

Καράβια βγήκαν στη στεριά και χάθηκαν στο χιόνι
κι αυτός που τα ονειρεύτηκε
τα περιμένει ακόμη.

Ποιος είδε φάρο στον Ψηλορείτη,
στην Ελασσόνα λευκό πανί
κι ένα καράβι από την Κρήτη
να πιάνει Ξάνθη, Κομοτηνή;

Ποιος είδε νύχτα με δυο φεγγάρια, ποιος είδε ήλιο σαν αχινό
κι ερωτευμένα πουλιά και ψάρια να κολυμπάνε στον ουρανό;

Μιχάλης Γκανάς

Το λεξιλόγιο των μέσων συγκοινωνίας

τα μέσα συγκοινωνίας

το αεροπλάνο
το αυτοκίνητο
το καράβι / το πλοίο
το λεωφορείο
το τρένο
το ταξί

ο χάρτης - οι χάρτες
ο σταθμός - οι σταθμοί
το δρομολόγιο - τα δρομολόγια
η διαδρομή - οι διαδρομές
το εισιτήριο - τα εισιτήρια
η πτήση - οι πτήσεις
η αναχώρηση - οι αναχωρήσεις
η άφιξη - οι αφίξεις
το ταξίδι - τα ταξίδια

ταξιδεύω - ταξίδεψα - θα ταξιδέψω
Ταξιδεύω από την Αθήνα για τη Θεσσαλονίκη.

μεταναστεύω - ο μετανάστης

η ώρα - οι ώρες
*Η ώρα είναι πέντε ακριβώς / πέντε και τέταρτο / πέντε και μισή / πέντε παρά τέταρτο.
Ώρες επισκεπτηρίου από... ως...*

ψηλός - πιο ψηλός - ο πιο ψηλός ή
ψηλός - ψηλότερος - ο ψηλότερος

ο καλύτερος - ο χειρότερος
ο μικρότερος - ο μεγαλύτερος

Γνωρίζουμε την Ελλάδα

Τρίκαλα

Έρευνα των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου της Πύλης Τρικάλων

Η έρευνα αυτή αφορούσε 14 μαθητές ηλικίας 10-10,5 ετών και έδειξε τα εξής:

Αγαπημένο μάθημα:

ιστορία

Χειρότερα μαθήματα:

γλώσσα, γεωγραφία, μαθηματικά

Όταν μεγαλώσουν,
θέλουν να γίνουν

γυμναστές.

Αγαπημένο άθλημα:

ποδόσφαιρο

Το 92% των μαθητών προτιμάει να διαβάζει παρά να γράφει.

Καλύτερη δουλειά του σπιτιού:

πλύσιμο πιάτων

Χειρότερη δουλειά:

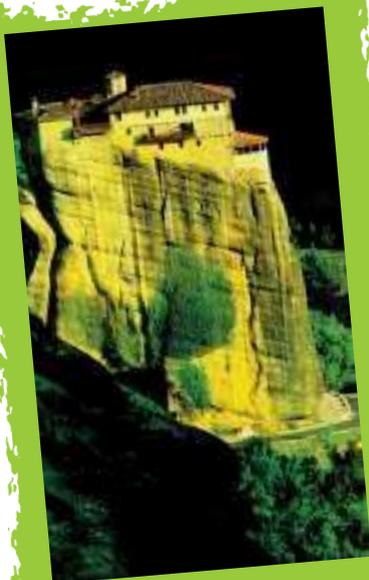
μαγείρεμα

4 παιδιά στα 10 κοιμούνται παρέα με ένα αρκουδάκι ή άλλο ζώακι.

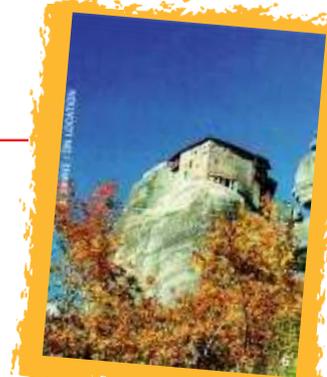
Τα περισσότερα παιδιά μοιράζονται το δωμάτιο όπου κοιμούνται με τα αδέρφια τους.

εφημερίδα Τα Νέα, Δευτέρα 2 Φεβρουαρίου 1998, σελ. 42

Μετέωρα

Χίλιοι βράχοι, με τετρακόσια μέτρα ύψος, που νομίζεις ότι φυτρώνουν από τον θεσσαλικό κάμπο. Πάνω σε αυτούς τους βράχους βρίσκονται «μετέωρα» μεταξύ ουρανού και γης τα μοναστήρια.

Θεσσαλικός κάμπος

Αυτό που σήμερα λέμε Θεσσαλικό κάμπο πριν από εκατομμύρια χρόνια ήταν βυθός θάλασσας. Τρομεροί σεισμοί ανάγκασαν τα βουνά Όλυμπο και Όσσα να χωρίσουν και ανάμεσά τους να περάσουν ορμητικά τα νερά, για να χυθούν εκεί όπου βρίσκεται σήμερα ο Πηνειός.

Σήμερα, ο Θεσσαλικός κάμπος δίνει στην Ελλάδα σιτάρι, ζάχαρη από τεύτλα, βαμβάκι, καλαμπόκι, όσπρια κ.ά.

Το χελιδόνι

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας άρχοντας κι αγαπούσε μια κοπελιά. Αλλά εκείνη δεν τον ήθελε. «Πάρ' τον, καλή μου, πάρ' τον, χρυσή μου, που 'χει βιος» της έλεγαν όλοι. Τίποτα η κοπελιά. Ήτανε, βλέπεις, ερωτοχτυπημένη μ' ένα παλικάρι όμορφο, ξενιτεμένο, κι όλο το περίμενε κι έλπιζε και δε σήκωνε τα μάτια της σε άλλον, μακάρι να 'ταν κι ο ίδιος ο βασιλιάς.

Ο άρχοντας της έστελνε κάθε μέρα προξενητάδες, ύστερα δώρα, αλλά το κορίτσι τους προξενητάδες τούς έδιωχνε και τα δώρα τα γύριζε πίσω.

Στο τέλος, ο άρχοντας, θυμωμένος, έστειλε μερικούς έμπιστους ανθρώπους του, που την αρπάξανε και την πήγαν με το ζόρι στην εκκλησιά έτσι όπως ήταν, με τα ρούχα που φορούσε... Τα μαύρα, τα καραγκούνικα...

«Σ' έδεσα τώρα!» της κάνει γελώντας ο άρχοντας και απλώνει τα χέρια του να την αγκαλιάσει. Αλλά, την ίδια στιγμή, η κοπέλα, που δεν τον ήθελε, έγινε χελιδόνι και πέταξε μακριά, με το μαύρο της σεγκούνι και με τις δυο πλεξούδες της, που γίνανε η ψαλιδωτή ουρά της.

Το τεσσεροφύλλι, ελληνικές λαϊκές παραδόσεις διαλεγμένες από τη Ζωή Βαλάση, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος, 1996

- Κάντε κι εσείς μια έρευνα στο σχολείο σας για τις προτιμήσεις των συμμαθητών σας και ανακοινώστε τη στη σχολική εφημερίδα.
- Γράψτε και διαβάστε στην τάξη ένα παραμύθι του τόπου σας.

Κρήτη

Μαθητές-αγρότες

Τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου Σίβας Πυργιωτίσσης Ηρακλείου βρήκαν έναν πρωτότυπο τρόπο να δείξουν ότι σέβονται το περιβάλλον.

Σε μια περιοχή «ποτισμένη» από φυτοφάρμακα και λιπάσματα, στον κάμπο της Μεσαράς, οι 21 μαθητές του σχολείου (ανάμεσά τους δύο Γερμανοί, μία Ελβετίδα, δύο Αυστριακοί και μία Βουλγάρα) φύτεψαν λεμονιές, πορτοκαλιές, αρωματικά φυτά και περίπου 70 δέντρα ελιάς στο δικό τους αγρόκτημα!

Στόχος τους είναι η δημιουργία ενός οικολογικού πάρκου ελιάς, καρποφόρων δέντρων και αρωματικών φυτών.

Τέλος, υποσχέθηκαν πως όταν μεγαλώσουν θα γίνουν καλύτεροι αγρότες.

εφημερίδα Τα Νέα, Πέμπτη 5 Ιουνίου 1997, σελ. 21

Ο Ουρανός και η Γη, μόλις γεννήθηκε ο Δίας, για να τον γλιτώσουν από τον Κρόνο (που έτρωγε τα παιδιά του για να μην του πάρουν τον θρόνο), τον έκρυψαν σε μια σπηλιά του Ψηλορείτη. Το μωρό εκεί μεγάλωσε με το γάλα μιας γίδας (αίγας) που την έλεγαν Αμάλθεια. Αργότερα, όταν ο Δίας έγινε βασιλιάς των θεών, έκανε την Αμάλθεια αστέρι, για να λάμπει στον ουρανό. Το δέρμα της το φορούσε σαν ασπίδα, που τον προστάτευε, και το κέρατο της Αμάλθειας έγινε το σύμβολο της αφθονίας.

Ελληνική μυθολογία, τόμος 2: Οι θεοί, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1986

Κρητικός γάμος

Στον κρητικό γάμο καλούσαν όλο το χωριό. Το γλέντι κρατούσε μέρες. Όλοι βοηθούσαν στην ετοιμασία των φαγητών. Παλιά όλο το χωριό έστελνε τα «κανίσκια» (σακούλια με τρόφιμα) για να βοηθήσουν το ζευγάρι να κάνει το γλέντι.

Στο κρητικό τραπέζι του γάμου θα βρεις:
αρνί με πιλάφι,
τυρί με μέλι και τσικουδιά,
σαλάτες,
μεζεδάκια από κρέας (συκωταριές και κεφαλάκια),
κρέας ψητό με πατάτες,
ξεροτήγανα.

Φραγκοκάστελο

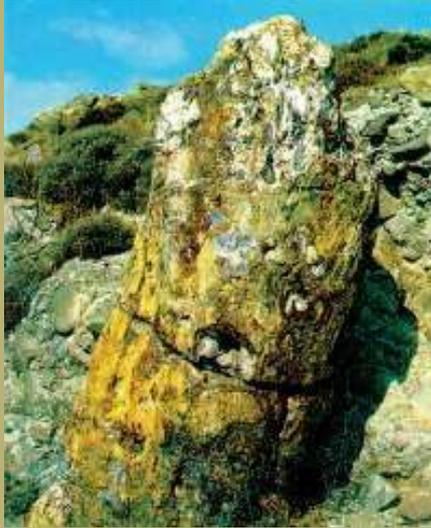
Μαντινάδα
Ένα πουλί μες στο κλουβί,
που λευτεριά στεράται,
σαν κελαηδεί, δεν κελαηδεί,
μόνο παραπονάται.

Στα Σφακιά, σε μια μεγάλη γυμνή πεδιάδα, είναι χτισμένο το βενετικό φρούριο Φραγκοκάστελο, που διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση.

Τι να είναι άραγε οι Δροσουλίτες, που εμφανίζονται κατά τον μήνα Μάιο τα χαράματα στο βουνό πίσω από το Φραγκοκάστελο; Είναι, λένε, σκιές από τα караβάνια των καμηλιέρηδων της βόρειας Αφρικής. Ποιος ξερει;

- Πώς γίνεται ο γάμος στο χωριό ή στην πόλη σου;
- Έχεις ακούσει από τους δικούς σου παράξενες ιστορίες για τον τόπο σου;

Λέσβος

Το απολιθωμένο δάσος της Λέσβου
Σας γράφω για ένα φυσικό μνημείο που υπάρχει
εδώ στο νησί μου, τη Λέσβο.

Είναι το απολιθωμένο δάσος. Θα σας περι-
γράψω μια επίσκεψη που έκανα μια μέρα του
καλοκαιριού που μας πέρασε.

Το πρώτο πράγμα που είδα ήταν ένας κορμός
σεκόγια. Αυτός ο κορμός ήταν πεσμένος στο
έδαφος και ήταν 20 μέτρα! Ένας άλλος κορμός
ήταν 7,5 μέτρα και το πάνω μέρος του έμοιαζε
με πρόσωπο ανθρώπου.

Όπως μας εξήγησε ο ξεναγός, πριν από 20
εκατομμύρια χρόνια έγιναν μεγάλες εκρήξεις
ηφαιστειών, που κάλυψαν το μεγάλο πυκνό και
πλούσιο δάσος της περιοχής.

Έτσι δημιουργήθηκε το απολιθωμένο δάσος
που θαυμάζουμε σήμερα.

μαθήτρια Ε΄ Δημοτικού
εφημερίδα «Ερευνητές» της Καθημερινής, 7-11-1999

Σαρδέλες Καλλονής

Στον κόλπο της Καλλονής ψαρεύονται οι περίφημες σαρδέλες Καλλονής. Είναι μικρά
ψαράκια με ασημί χρώμα. Λένε πως είναι οι πιο νόστιμες και οι πιο παχιές σαρδέ-
λες του κόσμου. Το πρωί, αμέσως μετά το ψάρεμα, τις βάζουν ανάμεσα σε φύλλα
εφημερίδων και τις παστώνουν με χοντρό αλάτι. Το βράδυ είναι κιόλας έτοιμες για
φάγωμα. Κι είναι στ' αλήθεια πολύ νόστιμες!

Ο Θεόφιλος ήταν ένας λαϊκός ζωγράφος από τη Μυτιλήνη. Τα θέματά του ήταν παρμένα από τη μυθολογία, την ιστορία, τη φύση και την καθημερινή ζωή. Ζωγράφιζε στους τοίχους, στις πόρτες, στα παράθυρα και σε μαγαζιά. Πολλά από τα έργα του χάθηκαν.

Είμαι η ελιά,
η Μυτιληνιά ελιά!
Κάθε δυο χρονιές καρπίζω
και τα κιούπια σας γεμίζω
με χυμό κεχριμπαρί,
που αξίζει όσο βαρεί.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου
στη Μυτιλήνη

Μυτιλήνη: μια πόλη-πανεπιστήμιο.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου λειτουργεί από το 1984.

Είναι ένα νέο πανεπιστήμιο, με σχολές σκορπισμένες στα όμορφα νησιά του ανατολικού Αιγαίου πελάγους: Μυτιλήνη, Χίο, Σάμο, Ρόδο. Στη Μυτιλήνη οι σχολές βρίσκονται στο κέντρο της πόλης. Δε στεγάζονται σε καινούρια κτίρια αλλά σε παλιά αρχοντικά.

- Υπάρχουν σχολές πανεπιστημίου κοντά στον τόπο σου; Βρες πληροφορίες γι' αυτές.
- Ποιο είναι το πιο γνωστό προϊόν στον τόπο σου;

Αθήνα

Ο Ηριδανός, ένα αρχαίο ποτάμι

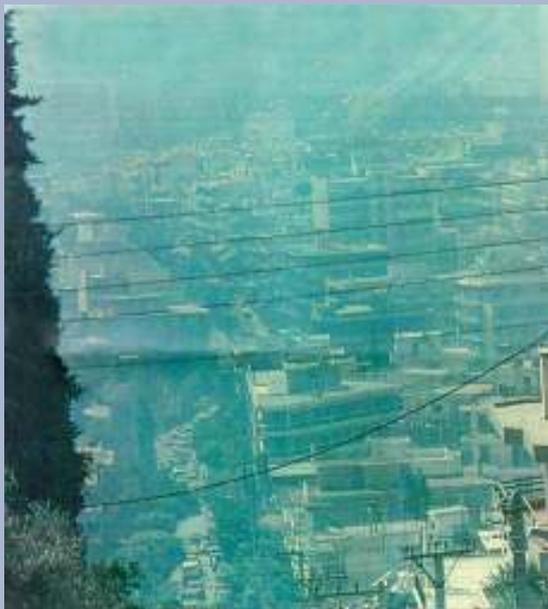
Μια μέρα πήγαμε επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού. Ο Κεραμεικός ήταν το επίσημο νεκροταφείο της αρχαίας Αθήνας.

Εκεί βρίσκεται και ο Ηριδανός, ένα ποτάμι που κυλάει κάτω από το κέντρο της Αθήνας 2.000 χρόνια τώρα. Ξεκινάει από τον Λυκαβηττό, συνεχίζει στο Σύνταγμα, φτάνει στο Μοναστηράκι, συνεχίζει στο Θησείο, περνάει από τον Κεραμεικό και καταλήγει στον Ιλισό.

Όπως μας είπαν οι αρχαιολόγοι, σήμερα φοβούνται ότι ο Κεραμεικός θα βουλιάξει αν αρχίσουν τα έργα του μετρό. Ο Ηριδανός θα καταστραφεί.

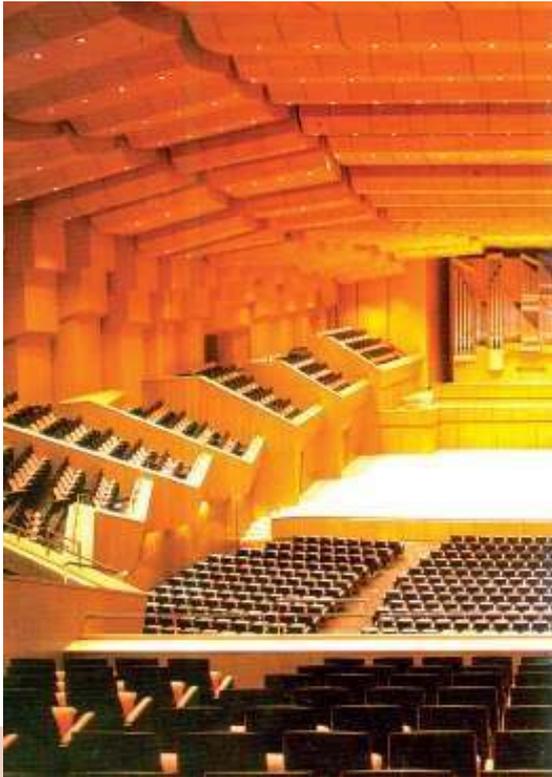
Τα παλιά χρόνια οι άνθρωποι σεβόντουσαν τα ποτάμια. Ξεχειλίζουν και προκαλούσαν φόβο. Σήμερα, τα ποτάμια φοβούνται τους ανθρώπους.

από έρευνα της Δ' τάξης του 87ου Δημοτικού Σχολείου της Αθήνας, 1997-98

Πιο λίγα τα μελτέμια
...αυξημένο το νέφος!

Αποπνικτική ατμόσφαιρα και
περισσότερο νέφος στην Αθήνα.

- **Ειδικές τιμές για άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών**
Περισσότερες πληροφορίες στο 210 7282333.
- **Ειδικές τιμές για ανέργους**
Περισσότερες πληροφορίες στο 210 7282333.
- **Παιδιά και νέοι (8-18 ετών) και φοιτητές** έχουν την ευκαιρία να προμηθεύονται σε φοιτητικές τιμές τα αδιάθετα εισιτήρια παραστάσεων, σε όλες τις ζώνες. Την ημέρα της παράστασης που θέλετε να παρακολουθήσετε τηλεφωνήστε μετά τις 10 το πρωί στο 210 7282333 για να πληροφορηθείτε σχετικά με τη διαθεσιμότητα των εισιτηρίων (η πώληση αρχίζει στις 6 μ.μ.). Σε αυτή την περίπτωση, η φοιτητική τιμή ισχύει και για ένα άτομο που συνοδεύει παιδί έως 15 ετών.
- **Δωρεάν εισιτήρια για μαθητές και φοιτητές που ζουν εκτός Αθηνών**
Δωρεάν εισιτήρια στα κυριακάτικα πρωινά και σε άλλες επιλεγμένες παραστάσεις (Περιορισμένος αριθμός εισιτηρίων. Τηρείται αυστηρά η προτεραιότητα κράτησης.) Περισσότερες πληροφορίες στο 210 7282367.
- **Νέοι και παιδιά**
Φθινό εισιτήριο τα κυριακάτικα πρωινά.
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες έγιναν το 1896 στο Παναθηναϊκό Στάδιο (Καλλιμάρμαρο).

Εδώ, στο Ολυμπιακό Στάδιο, έγιναν οι Ολυμπιακοί Αγώνες το 2004.

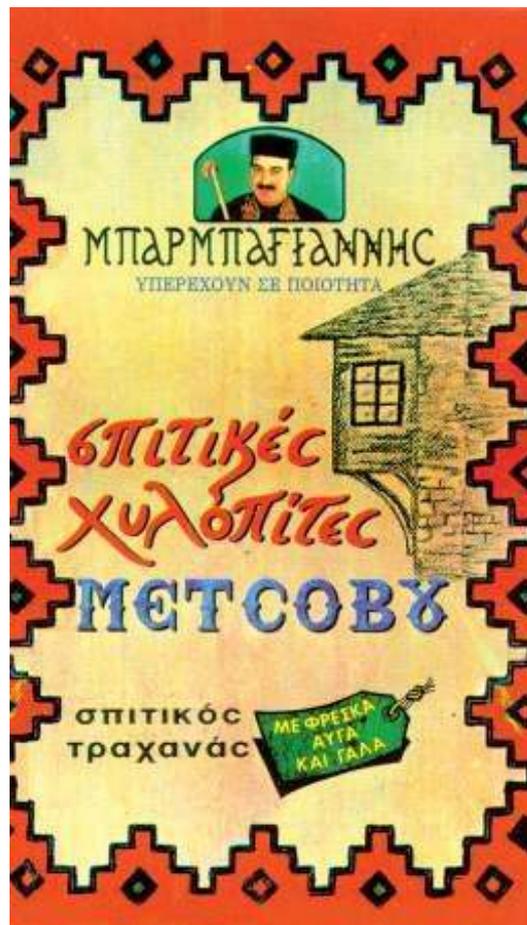
- Μπορείτε να κάνετε μια έρευνα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες που έχουν γίνει μέχρι τώρα.
- Ξέρετε αν είναι καθαρά τα ποτάμια και οι λίμνες της περιοχής σας; Από τι μπορεί να μολύνονται;

Ιωάννινα

Γιαννιώτικος μπακλαβάς

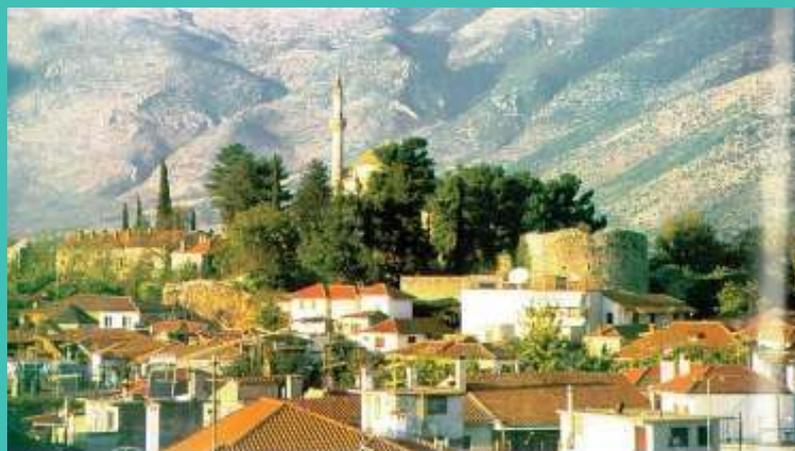
Αυτή είναι η συνταγή που πήρα από τη γιαγιά μου για τον γιαννιώτικο μπακλαβά.

- Ανοίγουμε 12 φύλλα στο μέγεθος του ταψιού μας.
 - Ανακατεύουμε το καρύδι, τη φρυγανιά και την κανέλα.
 - Βουτυρώνουμε το ταψί.
 - Βουτυρώνουμε καλά 3 φύλλα και τα στρώνουμε στο ταψί.
 - Με ένα κουτάλι σκορπίζουμε γέμιση.
 - Σκεπάζουμε με 2 βουτυρωμένα φύλλα, ξανασκορπίζουμε γέμιση.
 - Κάνουμε το ίδιο άλλες 2 φορές.
 - Τέλος, σκεπάζουμε το γλυκό με 4 κιλά βουτυρωμένα φύλλα.
 - Χαράζουμε τον μπακλαβά σε ρόμβους.
 - Ψήνουμε για 1 ώρα περίπου.
 - Ετοιμάζουμε το σιρόπι.
 - Βράζουμε για 10 λεπτά και το ρίχνουμε όταν κρυώσει το γλυκό.
- Καλή επιτυχία!

Φυσάει βοριάς, φυσάει θρακιάς,
τι είν' το κακό που εγίνη;
Επνίξανε τις δεκαεφτά με την κυρα-Φροσύνη...

...ακούγεται κάνοντας βόλτα στο κάστρο της πόλης από τους γέρους που κάθονται στα πεζούλια και κουτσομπολεύουν ή κάνουν βόλτα στα πέτρινα σοκάκια κοντά στο μουσείο «Ασλάν Τζαμί» και λένε καλαμπούρια και ιστορίες για τον Αλή πασά.

Το караβάκι αφήνει την πόλη με τα κάστρα και τα τζαμιά, τα καταστήματα με τα ασημένια, τις πολυκατοικίες, τις εγκαταστάσεις για τους κωπηλατικούς αγώνες και φτάνει στο νησάκι απέναντι. Διασχίζει τη λίμνη με τα πράσινα νερά, τις καλαμιές και τους βατράχους και φτάνει στο νησί με τα κυπαρίσσια, τα μοναστήρια και τα καταστήματα...

Εκεί, λένε,
σκοτώσανε
τον Αλή πασά,
στο σπίτι του,
που το
βλέπεις και
σήμερα.
Ακόμα, λένε
ότι ήρθαν
Μανιάτες κι
έμειναν εκεί.

- Γράψτε κι εσείς την παραδοσιακή συνταγή του τόπου σας για ένα γλυκό ή φαγητό.
- Πώς θα το διαφημίζατε; Φτιάξτε μια διαφήμιση για κάποια εφημερίδα ή περιοδικό.

Μάνη

Πέτρινοι πύργοι

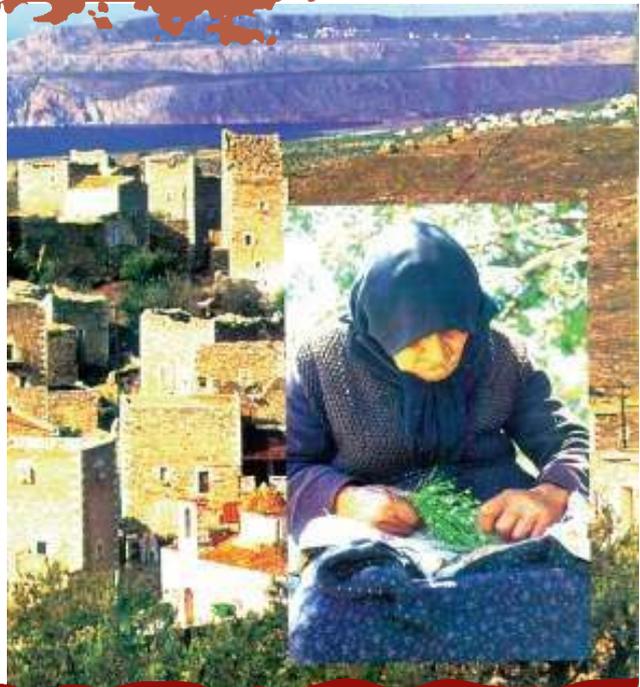
Τα παιδιά του 3ου Γυμνασίου Καλαμάτας στην έρευνά τους για τη Μάνη απέδειξαν πόσο ταιριαστοί είναι οι περίφημοι πέτρινοι πύργοι της με το φυσικό περιβάλλον.

εφημερίδα Τα Νέα, Πέμπτη 5 Ιουνίου 1997, σελ. 21

Όσο πιο ψηλός ήταν ο πύργος, τόσο πιο σπουδαία ήταν η οικογένεια που ζούσε μέσα σε αυτόν. Οι πύργοι της Μάνης (τα πυργόσπιτα) μοιάζουν με πραγματικά φρούρια, γιατί έχουν πολύ μικρά παράθυρα με σιδεριές, και πολλές πολεμίστρες.

Νερό δε βγαίνει πουθενά
σ' όλη τη μέσα Μάνη,
δέντρο ή φύλλο ή κλαδί
δεν είναι ούτε ένα...

Γιατί νομίζετε ότι έχτιζαν με αυτό τον τρόπο τα σπίτια τους στη Μάνη;

Μανιάτικο παραμύθι

Μια φορά ένας γεωργός, εκεί που όργωνε το χωράφι του, χάλασε τη φωλιά ενός φιδιού.

– Γιατί μου χάλασες τη φωλιά μου; λέει το φίδι. Τώρα κι εγώ θα σε φάω!

– Εγώ το χωράφι μου όργωνα. Το μέρος αυτό είναι δικό μου.

Τότε το φίδι δίνει μια κι ανεβαίνει στον σβέρκο του ανθρώπου.

– Εσείς οι άνθρωποι τα θέλετε όλα δικά σας. Όμως με τους δικούς μας νόμους δεν έπρεπε να μου χαλάσεις τη φωλιά, γι' αυτό κι εγώ θα σε φάω.

– Και θα με φας έτσι; Να βάλουμε τρεις κριτές να δούμε ποιος έχει δίκιο.

Βρήκαν λοιπόν έναν γάιδαρο, ένα πρόβατο και μία αλεπού. Τους είπαν τι έγινε και περίμεναν την κρίση τους.

Τότε ο γάιδαρος λέει:

– Οι άνθρωποι έχουν βγάλει νόμους και τα θέλουν όλα δικά τους. Εμένα το αφεντικό μου με είχε πολλά χρόνια και του δούλευα σκληρά, αλλά όταν γέρασα με έδιωξε. Είναι πολύ άδικοι οι άνθρωποι, γι' αυτό να τον φας.

Μετά λέει το πρόβατο:

– Εγώ δίνω στον άνθρωπο ένα σωρό πράγματα: το γάλα, το μαλλί, το τυρί, το βούτυρο, αλλά, αντί για ευχαριστώ, μου παίρνει τα παιδιά μου και τα σκοτώνει για να τα φάει, κι όταν γεράσω κι εμένα θα με σκοτώσει, γι' αυτό φα τον.

Τέλος, λέει η αλεπού:

– Εγώ απόφαση δεν μπορώ να βγάλω όταν ο ένας είναι πάνω στον σβέρκο του άλλου. Κατέβα κάτω, φίδι, και θα αποφασίσω.

Κατεβαίνει κάτω το φίδι, παίρνει ο άνθρωπος ένα ξινάρι και το σκοτώνει.

Τότε λέει η αλεπού:

– Να ποιος έχει δίκιο. Αυτός που μπορεί να γελάσει τον άλλο.

Και της λέει τότε ο άνθρωπος:

– Για το καλό που μου έκανες πες μου τι θέλεις να σου κάνω.

– Δυο τρεις κότες μόνο.

– Θα τις έχεις.

Πάει σπίτι του ο άνθρωπος, λέει στη γυναίκα του τι έγινε και πάει να βάλει τις κότες στο σακούλι.

Η γυναίκα του όμως, σαν πιο πονηρή, του λέει:

– Δε βάζεις τους δύο σκύλους στο σακούλι;

Βάζει λοιπόν τους δύο σκύλους στο σακούλι και πάει να το δώσει στην αλεπού.

– Ευχαριστώ, του λέει η αλεπού και, μόλις άνοιξε το σακούλι, πετάχτηκαν έξω τα σκυλιά και την κυνήγησαν.

Ίσα που πρόλαβε να γλιτώσει η κακομοίρα.

– Καλά να πάθω, λέει τότε μόνη της. Έκανα τον δάσκαλο και τον κριτή και την πάτησα η ίδια. Όλο τον κόσμο ορμήνευα, για λόγου μου δεν ήξερα.

Αντιστοίχισε.

κρητική

γιαννιώτικος

μετσοβίτικες

μανιάτικος

θεσσαλικός

χυλοπίτες

μπακλαβάς

πύργος

μαντινάδα

κάμπος

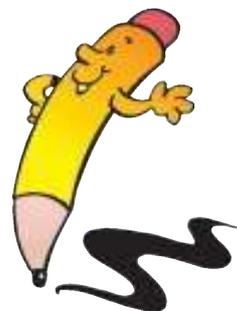
Βάζω τις παρακάτω λέξεις στην κατηγορία όπου ανήκουν:

Δίας, Καλλονή, Θεόφιλος, Γιώργος, Βασιλική, Αλή πασάς, Ηράκλειο, Φραγκοκάστελο, Σφακιά, Ηριδανός, Όλυμπος, Όσσα, Μετέωρα, Πηνειός, Μάνη, Καλαμάτα, Γιάννενα, Λέσθος, Κρήτη, Τρίκαλα.

Πόλεις

Βουνά

Νησιά

Περιοχές

Ποτάμια

Ονόματα

Συμπληρώνω με **της, του, των**, όπως στο παράδειγμα.

τα κάστρα των πόλεων
το λάδι _____ ελιάς
ο βασιλιάς _____ θεών
η μέρα _____ γάμου
το χτίσιμο _____ πύργου
τα νερά _____ λίμνης
οι κορμοί _____ δέντρων
τα φύλλα _____ εφημερίδων

Φτιάχνω φράσεις, όπως στο παράδειγμα.

τα νέα – η εφημερίδα
το τραπέζι – ο γάμος
τα παιδιά – το γυμνάσιο
η έρευνα – οι μαθητές
η εφημερίδα – το σχολείο
ο βυθός – η θάλασσα
τα διαμερίσματα – οι πολυκατοικίες
το κέντρο – η πόλη
το εισιτήριο – το λεωφορείο

τα νέα της εφημερίδας

**Ποιου; Ποιας;
Ποιων;**

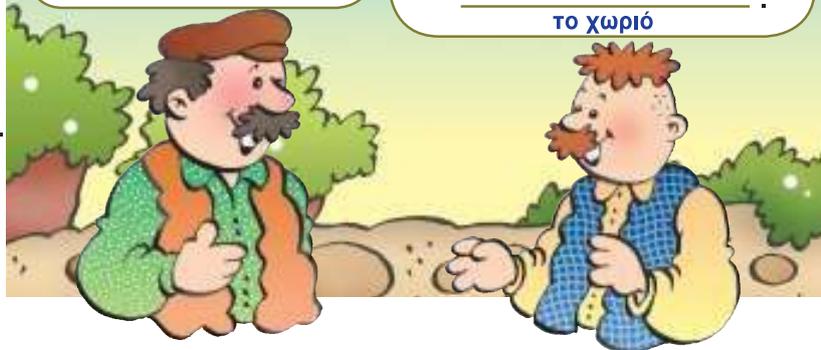
Συμπλήρωσε τον διάλογο.

Ποιος παντρεύεται;

Η κόρη του γείτονα
ο γείτονας.

Ποιου γείτονα;

Του Σήφη, του προέδρου
το χωριό.

Αλήθεια! Και ποιον παίρνει;

Τον γιο ο δάσκαλος, τον Μανόλη.

Και πού θα γίνει ο γάμος
το ζευγάρι;

Στο σπίτι της θείας η νύφη.

Ποιας;

η θεία από τα Χανιά.

Ποιων ήταν αυτή η ιδέα;

οι φίλοι της νύφης.

Και ποιος θα ετοιμάσει το γλέντι;

Μην ανησυχείς, αυτή είναι δουλειά
όλων οι άντρες και
οι γυναίκες του χωριού.

Ο Αργύρης ο αργυροπελεκάνος σε ένα από τα ταξίδια του πήρε μαζί του όλα αυτά τα γράμματα και τα δέματα για να τα πάει σε αυτούς που τα περιμένουν.

Σε ποια πόλη θα πάει το γράμμα _____ ;

Σε ποιο νησί θα πάει το δέμα _____ ;

Σε ποιον νομό θα πάει το γράμμα _____ ;

Σε ποια πόλη θα πάει το γράμμα _____ ;

Σε ποιο νησί θα πάει η κάρτα _____ ;

Σε ποιον νομό θα πάει το δέμα _____ ;

Το λεξιλόγιο των ταξιδιών

ο νομός - οι νομοί
η πόλη - οι πόλεις

η Αθήνα

το νέφος της Αθήνας
το Ολυμπιακό Στάδιο - οι Ολυμπιακοί Αγώνες
ο αρχαιολογικός χώρος

τα Τρίκαλα

ο θεσσαλικός κάμπος
τα Μετέωρα

τα Γιάννενα

η λίμνη των Ιωαννίνων

η Μυτιλήνη

το λάδι της ελιάς
το απολιθωμένο δάσος

η Μάνη

οι πέτρινοι πύργοι

η Κρήτη

ο κρητικός γάμος

το νησί - τα νησιά

ο κάμπος - οι κάμποι

ο αγρότης - οι αγρότες

η ελιά - ο ελαιώνας - το λάδι

φυτεύω - φύτεψα - θα φυτέψω

ο πύργος - οι πύργοι

το κάστρο - τα κάστρα

η έρευνα - οι έρευνες